Pełna tabela Loterii

ROK XVI. Nr. 134 (4810) — WILNO, wtorek 16 maja 1939 r. — Pismo nie jest datowane naprzód — Cena 15 gr

KURJER WILEŃSKI

Nowogródzki, Grodzieński, Suwalski, Poleski i Wołyński

Walczą dwa Gdański: urzędowy i kupiecki

(Od własnego korespondenta)

Gdańsk, 14. V. 39 r.

Ostatnie wypadki, rozgrywające się w Gdańsku, zdają się świadczyć, iż Senat nie panuje nad sytuacją. Właściwie Senat nigdy nad nią nie „panował", wszelkie bowiem wybryki uchodziły sprawcom bezkarnie, bo nigdy owi sprawcy nie zostali wykryci. To samo jest i teraz. Gdzieś, cichcem, w nocy „niewykryci" sprawcy zerwą flagi narodowe polskie, wytłuką gdzieś szyby w księgarni, ale ulica gdańska w dzień nie przejawia żadnych wrogich nastrojów względem Polski i Polaków. Gdańszczanin stanowczo nie chce złych stosunków z Polską. Gdańsk ma wyraźnie dwa oblicza; Gdańsk urzędowy, wykonywujący zlecenia Berlina i Gdańsk kupiecki, pozostający w stałych kontaktach z Polską i z Polski żyjący. Złą wolę ujawnia jedynie Gdańsk urzędowy. Te nigdy nie wykryte wybryki nocne są dziełem właśnie Gdańska urzędowego.

W dniu 12 bm. widziałem przed księgarnią „Ruchu" zatrzymujących się Gdańszczan i wyrażających swoje oburzenie na niekulturalne wybryki nocnych bohaterów. A bohaterów tych wychowuje jedynie partia. Nie udzielił też Senat zezwolenia na urządzenie akademii ku czci Marszałka Piłsudskiego w dniu 12 bm., skonfiskowano też w tym dniu w Gdańsku wszystkie gazety polskie, choć nie zawierały żadnych wzmianek o Gdańsku. Po prostu już w partii zauważono, że obywatel gdański wyłamuje się z partyjnej dyscypliny i czyta prasę polską, a to już jest zbrodnią. Może się bowiem dowiedzieć z niej co mówił Daladier, Chamberlain, bo w partyjnej prasie panowie ci zupełnie co innego mówią.

Według partyjnych wyobrażeń obywatelowi powinien wystarczyć „Danciger Vorposten" ze swymi informacjami, a informacje te są istotnie niezwykłe. Tak np. „Danciger Vorposten" podał wiadomość, iż dla uspokojenia paniki w Gdyni rząd polski przysłał do Gdyni dwie baterie artylerii. Wiadomość ta miała być jednocześnie dowcipem.

Dwie baterie artylerii broni Gdyni! Oczywiście korespondent „Vorpostena" płochliwymi patrzał oczami na transport przybyły do Gdyni, była to bowiem nie rtyleria... a cyrk Staniewskich. Więc kto tu właściwie ulega panicznym nastrojom? Czy przypadkiem nie „Danciger Vorposten", którego informatorzy wszędzie widzą polskie wojsko?

Jaka szkoda, że ów korespondent nie zaczekał do momentu, aż wyprowadzono wielbłądy z wagonów, napewno wysłałby alarmującą depeszę, że wojska kolonialne sprzymierzeńców Polski wyładowały się w Gdyni i to dopiero byłaby panika, oczywiście nie w Gdyni, a tylko w urzędowym Gdańsku.

Jaka jest panika w Gdyni „Danciger Vorposten" dobrze wie. Właśnie wskutek tych „panicznych" nastrojów przed kilku tygodniami, na wieść o jakimś wybryku w Gdańsku po prostu momentalnie uformował się w Gdyni olbrzymi pochód i skierował się na Gdańsk. Jedynie dzięki energicznej postawie gdyńskich organów bezpieczeństwa udało się ten osobliwy, a tak charakterystyczny dla tutejszych nastrojów, pochód zlikwidować. Dziwną też rzeczą wydaje się, że kupcy ze „spokojnego" Gdańska ostatnio zalewają po prostu Gdynię i wykupują wszelkie towary.

— Coby to miało znaczyć? — zapytałem pew ego razu kupca.

— Panie, uciekają od guldena — oświadczył mi ów rzeczoznawca.

Ci, spośród Gdańszczan, którzy pomimo zakazu partii, wysłuchali mowy ministra Becka, zwracali się zdziwieni do znajomych Polaków z zapytaniami, czy rzeczywiście Polska jest tak silna, że jej ministrowie mogą sobie pozwolić na takie mowy?

— Nie tylko na mowy, ale na czyny — odpowiadały harde kaszuby. Po otrzymaniu takiej odpowiedzi, ten i ów, brzuchaty Niemiec odchodził zasępiony.

— Więc w partii nas tumanią...?

Partia z ujarzmionym przez siebie Senatem stara się ostatnio zrobić trochę szumu, wywołać jakieś prowokacje, ale kupiec gdański, ba, kelner nawet, daleki jest od tego. A wysnuć to można choćby z niskich ukłonów, wdzięcznie grzecznej miny, za lada pięciogroszowy napiwek. Trudno, z tego się żyje.

Fr.

Sowiety domagają się wzajemnego paktu pomocy

Francja będzie pośredniczyć między Londynem a Moskwą

LONDYN, (PAT). — Rząd sowiecki doręczył W. Brytanii swą odpowiedź na kontrpropozycje brytyjskie. Nota sowiecka doręczona została przez Mołotowa ambasadorowi brytyjskiemu w toku półgodzinnej rozmowy, odbytej między Mołotowem, a ambasadorem Seedsem. Treść odpowiedzi sowieckiej otrzymała również Foreign Office.

Słychać ze źródeł dobrze poinformowanych, że rząd moskiewski w dalszym ciągu podtrzymuje swe poprzednie stanowisko, uważając propozycje brytyjskie za niezadowalające, jako nie idące dość daleko.

Propozycje brytyjskie, zdaniem kół sowieckich nie udzielają terytorium sowieckiemu nawet pośredniej gwarancji. Odpowiedź sowiecka w dalszym ciągu kładzie nacisk na konieczność wzajemnego paktu pomocy. Odpowiedź Sowietów, równająca się odmowie, o ile chodzi o propozycje brytyjskie, wyraża jednak gotowość kontynuowania rokowań i podkreśla konieczność dojścia do porozumienia dla celów utrzymania pokoju w Europie i przeciwstawienia się agresji.

W Londynie uważane jest za możliwe, że Francja podejmie się roli pośredniczenia między sprzecznymi stanowiskami Londynu i Moskwy i wysunie formułę kompromisową. W londyńskich kołach rządowych przywiązują przeto największą uwagę do spotkania genewskiego w nadchodzącą niedzielę między Halifaxem, Bonnetem i Potiomkinem, uważając, że w toku tych rozmów genewskich sprawa udziału Rosji Sow. może być posunięta naprzód.

LONDYN, (PAT). Premier Chamberlain odpowiadając na interpelację, czy Polska lub Rumunia wysunęła jakiekolwiek zastrzeżenia przeciw ko zawarciu układu o wzajemnej pomocy między W. Brytanią a Rosją Sowiecką oświadczył:

Poglądy rządu polskiego i rumuńskiego nie zostały wyrażone w sposób formalny, ale ich ogólne stanowisko wobec rokowań, które rząd brytyjski prowadzi z rządem sowieckim znane jest zarówno w wyniku wizyt, jakie ministrowie spraw zagranicznych Polski i Rumunii złożyli K. Brytanii, jak i drogą kontaktów dyplomatycznych.

Byłoby rzeczą niewłaściwą ujawniać wyrażone w ten sposób poglądy zwłaszcza, że niedawne wizyty zastępcy komisarza spraw zagr. Rosji Sowieckiej w Bukareszcie i w Warszawie dały okazję do wymiany poglądów w tej sprawie między przedstawicielami rządu sowieckiego a rządami rumuńskim i polskim.

Za spokój duszy ś. p. ks. Domańskiego

Dziś o godz. 10.30 w katedrze wileńskiej odbędzie się nabożeństwo żałobne za spokój duszy ś. p. ks. Domańskiego, patrona Związku Polaków w Niemczech, przewodnika i opiekuna ludności polskiej, zamieszkałej w granicach Trzeciej Rzeszy, zmarłego w końcu ub. miesiąca. Ludność polska w Niemczech obchodziła po zgonie swego przywódcy dwutygodniową żałobę.

CZĘSTOCHOWA, (Pat). W nadchodzącą środę o godz. 10-ej rano odprawione zostanie na Jasnej Górze przed cudownym obrazem Matki Boskiej Częstochowskiej uroczyste nabożeństwo żałobne za spokój duszy ś. p. ks. patrona Bolesława Domańskiego.

Nadzwyczajny sukces „pożyczki pokoju" we Francji

PARYŻ, (Pat). Subskrypcja 5% „Pożyczki Pokoju" roku 1939 otwarta wczoraj rano, została zamknięta po południu.

Preliminowana kwota subskrypcji 6 miliardów franków pokryta była w gotówce jeszcze przed południem.

Informacja o tak poważnym sukcesie pożyczki, wywołała na giełdzie bardzo dodatnie wrażenie. W kołach finansowych bowiem oceniano widoki pożyczki na ogół dodatnio, nie liczono się jednak z tym, aby już w południe pierwszego dnia subskrypcja mogła być całkowicie pokryta.

Prez. Roosevelt ponownie zaapeluje o pokój

NOWY JORK, (Pat). Waszyngtoński korespondent „Nev Jork Times" donosi, że prezydent Roosewelt przygotowuje drugi apel pokojowy, z którym zwróci się w odpowiednim momencie.

Według informacyj z kół, zbliżonych do departamentu stanu, prezydent ma wystąpić z propozycją zwołania konferencji, poświęconej zagadnieniom ekonomicznym.

Bez precedensu

Niemcy naruszyły obyczaj panujący w stosunkach międzynarodowych

LONDYN, (PAT). — Zainterpelowany w izbie gmin, czy rząd niemiecki powiadomił rząd brytyjski zanim wypowiedział porozumienie polsko-niemieckie, parlamentarny podsekretarz stanu spraw zagranicznych Butler udzielił odpowiedzi przeczącej.

Poseł Labour Party Fletcher zapytał dodatkowo, „czy nie jest bez precedensu dla rządu wypowiedzenie tego rodzaju porozumienia bez odbycia konsultacji z rządem, któremu przypisuje on odpowiedzialność za wypowiedzenie i czy jest rzeczą możliwą utrzymywać stosunki międzynarodowe w tego rodzaju warunkach".

W odpowiedzi wiceminister Butler oświadczył: nie mogę powiedzieć, czy istnieje tego rodzaju precedens. Stwierdziłem w odpowiedzi na poprzednie pytanie, że rząd brytyjski nie był powiadomiony".

Na zapytanie posła Labour Party, Daltona, czy nie stanowiło to naruszenia porozumienia monachijskiego podpisanego przez Hitlera i Chamberlaina — Butler nie udzielił odpowiedzi.

System korporatywny w Łotwie

RYGA, (PAT). — Cała Łotwa znajdowała się wczoraj pod znakiem uroczystości rocznicy 5-lecia objęcia władzy przez rząd prezydenta Ulmanisa. Dzień ten obchodzono tak samo uroczyście, jak ostatnio rocznicę 20-lecia niepodległości. Cała Ryga tonęła w powodzi flag, girland i efektownych dekoracyj.

W jednym z przemówień prezydent państwa nadmienił, wspominając o rezultatach osiągnięć w ciągu ostatniego 5-lecia przez rząd i naród, że udział społeczeństwa w trosce o losy państwa zostanie zwiększony przez powołanie do życia rad samorządowych. Na systemie korporatywnym oprze się następnie nowe przedstawicielstwo narodowe.

Prasa poświęca liczne bardzo artykuły omówieniu znaczenia tego święta i osiągnięciom we wszystkich dziedzinach życia narodowego i wzywa naród do dalszego umocnienia jedności w myśl hasła rzuconego przez wodza narodu prezydenta Ulmanisa.

Dania zgodzi się na propozycję Niemiec

Uważa to jednak za „okoliczność niepomyślną"

SZTOKHOLM, (PAT). „Nya Dagligt Allehanda" donosi z Paryża, że szwedzki minister spraw zagranicznych Sandler w związku z odłożeniem posiedzenia Rady Ligi Narodów zatrzymał się w Paryżu.

W bieżącym tygodniu oczekiwane są odpowiedzi czterech państw północnych na niemiecką propozycję, dotyczącą paktu nieagresji. Odpowiedzi te zostaną doręczone jednocześnie przez posłów odnośnych państw w Berlinie. Wobec nieobecności min. Sandlera odpowiedź Szwecji będzie podpisana w zastępstwie przez radcę stanu Westmana.

Dziennik donosi poza tym, że odpowiedzi Szwecji, Norwegii i Finlandii będą jednobrzmiące, natomiast jeśli chodzi o stanowisko Danii, to z Kopenhagi donoszą, iż duński minister spraw zagr. Munch w wygłoszonym wczoraj przemówieniu oświadczył, że odpowiedź ta ze względu na specjalne warunki, w jakich kraj ten się znajduje, może różnić się od odpowiedzi pozostałych trzech państw. Minister Munch dodał, że „okoliczności tej nie uważa za pomyślną".

Dziennik pisze w zakończeniu, że stanowisko państw północnych w sprawie propozycji niemieckiej świadczy wobec Berlina o ich niezachwianej woli utrzymania neutralności, a także o gotowości obrony tej neutralności w razie potrzeby z bronią w ręku.

Ponowne odroczenie „defilady zwycięstwa"

RZYM (Pat). Agencja Stefani podaje, że „defilada zwycięstwa" będzie prawdopodobnie opóźniona o kilka dni. W zasadzie data jej ustalona została na 19 maja.

Protest Anglii

przeciw akcji japońskiej w koncesji międzynarodowej

LONDYN (Pat). Ambasador brytyjski w Tokio otrzymał polecenie dokonania u rządu japońskiego protestu przeciwko akcji wojsk japońskich na terenie koncesji międzynarodowej w Amoy na wyspie Kulongsu.

Według ostatnich doniesień z Kulangsu, policja japońska aresztowała już na obszarze koncesji ponad 100 osób.

Ponadto ze strony japońskiej zażądano dopuszczenia władz japońskich do udziału w zarządzie koncesji oraz współpracy policji koncesji w zwalczaniu elementów antyjapońskich.

Własna obsługa telefoniczna z Warszawy

Włochy będą działały hamująco na rozpęd zaborczy Niemiec

W kołach politycznych przemówienie niedzielne Mussoliniego znajduje następujące oświetlenie:

Mowa turyńska zwrócona była bardziej do społeczeństwa włoskiego, niż na zewnątrz. W każdym razie stwierdziła ona tendencje Włoch do pokojowości.

Co się tyczy przyszłego paktu włosko-niemieckiego, to według przekonania czynników włoskich, pakt taki umożliwi Włochom działanie hamujące w stosunku do swego sprzymierzeńca. Dotychczas, póki nie było podpisanej umowy, Włochy dowiadywały się o faktach dokonanych ex post, nie mogąc na nie żadnego wpływu. Są więc we Włoszech i takie tendencje, które dążą do podpisania paktu z Niemcami dla uzyskania łagodzącego wpływu na bieg wydarzeń.

Nie będzie bezstronny spis ludności w Niemczech

17 bm. w Niemczech odbędzie się spis ludności, którego przepisy wyraźnie wymierzone są przeciwko ludności polskiej. Za przepisy takie uważać należy kataster narodowościowy imienny i jawny, dopuszczanie dwujęzyczności, wprowadzenie w rubrykach językowych takich języków jak: mazurski i kaszubski, wreszcie wysokie sankcje karne za fałszywe zeznanie, o których fałszywości decyduje komisarz spisowy i sugestywne przykłady dla zeznań przytoczone w arkuszach spisowych.

Pomimo to wszystko można żywić przekonanie, że ludność polska w Niemczech, zaprawiona do ciężkiej walki nie da się przez komisarzy spisowych wykreślić z życia.

Hitlerowcy sprowadzani do Gdańska

Z Gdańska donoszą, że w ub. niedzielę ponownie wytłuczono okna wystawowe w sklepie „Ruchu", a poza tym wybito szyby w mieszkaniu urzędnika generalnego komisariatu Rzeczypospolitej Szafrańskiego.

Z Prus Wschodnich sprowadzili narodowi socjaliści 2000 ludzi dla udziału w przygotowywanej defiladzie.

Socjaliści zdobyli większość w wyborach miejskich w Grodnie

Na 40 mandatów do Rady Miejskiej w Grodnie socjaliści z Bundem zdobyli 21 mandatów.

Resztą — 19 mandatami podzielili się OZN, Str. Nar. i ugrupowania mieszczańskie.

Mowy i podróże

Współdziałanie dyktatorów Niemiec i Włoch

PARYŻ, (PAT). — Prasa paryska komentuje bez większego wrażenia przemówienie turyńskie Mussoliniego, podkreślające, że jest ono pierwszym z cyklu 8 przemówień.

Dzienniki paryskie podkreślają z naciskiem, że obecna kampania przemówieniowa Mussoliniego zbiega się z inspekcją dokonywaną przez kanclerza Hitlera na linii fortyfikacji niemieckich nad granicą francuską. Dziennik „Paris Soir" w depeszy swego korespondenta rzymskiego traktuje tę inspekcję fortyfikacji niemieckiej przez kanclerza jako gest solidarności ze strony Niemiec pod adresem Włoch, obliczony na podkreślenie, że Niemcy udzielą 100-procentowego poparcia rewindykacjom włoskim w stosunku do Francji.

Specjalny wysłannik „Paris Soir" do Rzymu Barres, analizując politykę szefa rządu włoskiego, podkreśla, że musiał on sobie zadać pytanie czy Włochy byłyby w stanie stawiać przez długi czas czoło napięciu wojennemu i czy sojusznik niemiecki Włoch ze swej strony może być pewny zwycięstwa. W związku z tym Włochy musiały sobie postawić pytanie czy nie lepiej wobec tego zdecydować się na przewlekanie sprawy. Barres uważa mowę turyńską Mussoliniego za dowód, że polityka włoska pójdzie właśnie po tej linii przewlekania. Być może — pisze korespondent — że taki sam sens posiada gest kanclerza Hitlera, który udał się na granicę zachodnią Niemiec, aby dokonać inspekcji fortyfikacyj obronnych w momencie, gdy jego ostatnia polityka polegała na grożeniu Europie ofenzywą polityczną, w kierunku wschodnim.

„Temps" w artykule wstępnym, komentując mowę Mussoliniego, oświadcza ze swej strony, że zwrot o węzłach, które zacisnęły się w sytuacji europejskiej i które można będzie ewentualnie rozciąć bez używania miecza jest językiem rozsądnym. Jednak Duce, który w tych słowach, przytoczonych powyżej, wypowiedział się niejako na rzecz procedury negocjacyj, przekładając ją niejako ponad metodę stosowania siły nie zawahał się — pisze „Temps" — z poczynieniem aluzji do siły wtedy, gdy mówił, że nieraz twarda rzeczywistość jest bardziej pożądana niż długa niepewność. Jest to teza podlegająca zakwestionowaniu — pisze „Temps" — gdyż pokój nawet niepewny, uciążliwy, jest więcej wart, niż wojna, która byłaby katastrofą.

„Temps" w zakończeniu przytacza ustęp z przemówienia Mussoliniego, że zagadnieniami, stanowiącymi główną trudność w Europie, nie są zagadnienia terytorialne, lecz zagadnieni o innym charakterze, stawia pytanie o jaki inny charakter tu chodzi. Byłoby rzeczą pożądaną — kończy „Temps", aby to zdanie zostało sprecyzowane wyraźnie.

RZYM, (PAT). — W drugim dniu pobytu w Turynie Mussolini zwiedził wyższy instytut wojenny oraz inne instytucje wojskowe, po czym dokonał inauguracji warsztatów w Mirafioni, gdzie powitany został przez 50 tys. robotników.

Kronika telegraficzna

— NA PRZEDMIEŚCIU SZTOKHOLMU ULRSUNDA wybuchł groźny pożar w fabryce korków, który przerzucił się na pobliską fabrykę części zapasowych do samolotów oraz sprzętu radiowego. Straty wynoszą kilkaset tysięcy koron.

— JUGOSŁOWIAŃSKA PARA KSIĄŻĘCA po kilkudniowej wizycie oficjalnej we Włoszech udała się w drogę powrotną do Białogrodu.

PRZEZ PAS DE CALAIS PRZEPŁYNĘŁO 6 TORPEDOWCÓW NIEMIECKICH i jeden statek-cysterna. Okręty te podążały w kierunku wschodnim. Wszystkie torpedowce z wyjątkiem jednego były znaczone porządkowymi liczbami.

— NA TERYTORIUM HOLENDERSKIM WYLĄDOWAŁY DWA SAMOLOTY niemieckie. Policja zatrzymała oba samoloty i lotników do dyspozycji władz wojskowych, prowadzących dochodzenie. Lotnicy twierdzą, iż zabłądzili.

— **Przyjazd hr. Ciano do Berlina** i podpisanie układu polityczno-wojskowego nastąpić ma 21 bm.

— **Zmarł w Warszawie** jeden z czołowych logistyków polskich, ś. p. prof. dr. Stanisław Leśniowski, profesor logiki matematycznej na Uniwersytecie Piłsudskiego. Prof. dr. Stanisław Leśniowski urodził się w Sierpuchowie, gub. moskiewskiej, w roku 1886. Szkołę średnią ukończył na Syberii.

— **Z Austrii wyemigrowało** od czasu anschlussu po dzień dzisiejszy ok. 100 tys. Żydów, z czego 45 tys. udało się do różnych krajów europejskich, 21 tys. do Ameryki Półn., 6 tys. do Ameryki południ., 2500 do Ameryki Środkowej, 21 tys. do Azji, w tym ok. 6 tys. do Palestyny, 2500 do Afryki i 1500 do Australii. W Austrii pozostało jeszcze ok. 80 tys. Żydów.

— **W Sau Paolo policja skonfiskowała** kilkanaście filmów japońskich, przemyconych do Brazylii. Treścią tych filmów były manifestacje patriotyczne japońskie oraz propaganda wojny przeciwko Chinom.

— **W pierwszej dekadzie maja zapas złota** w Banku Polskim powiększył się o 0,1 miln. zł do 443,3 miln. zł. Stan pieniędzy zagranicznych i dewiz wzrósł o 0,9 miln. zł do 13,6 miln. zł. Portfel weksli, warrantów, czeków i kuponów zwiększył się o 24 miln. zł do 536,3 miln. zł. Zapas polskich monet srebrnych i bilonu spadł o 24 tys. zł do 53,7 miln. zł.

Niemcy wysiedlają Polaków z pogranicza

CHORZÓW (Pat). Jak się dowiadujemy, w ub. piątek 11-tu Polaków ze Śląska opolskiego otrzymało nakaz opuszczenia Śląska opolskiego i udania się wgłąb Niemiec.

Nakaz ten ma być wykonany do 19 b.m., dotyczy on przeważnie gospodarzy i pracowników z pow. raciborskiego i opolskiego.

Gdańscy Żydzi dosłownie utracili grunt pod nogami

GDAŃSK, (Pat). Transport żydowskich emigrantów gdańskich, który w liczbie przeszło 400 ludzi, przed kilku tygodniami udał się przez Niemcy do Rumunii, nie został dopuszczony do Palestyny. Statek, na którym znajdują się emigranci gdańscy, krąży wciąż jeszcze po morzu.

Władze gdańskie starały się ten wyjazd pierwszych emigrantów Żydów z Gdańska utrzymać w ścisłej tajemnicy.

Ryga wzoruje się na Gdyni

GDYNIA, (Pat). W związku z zamierzoną rozbudową portu ryskiego, przybył do Gdyni, celem zapoznania się z portowymi urządzeniami przeładunkowymi przedstawiciel łotewskiego ministerstwa finansów p. Waldemar Jansons.

W. Brytania uznaje Słowację

LONDYN, (Pat). Na interpelację czy rząd brytyjski zamierza uznać Słowaczyznę, jako niepodległe państwo, wiceminister Butler odpowiedział: celem ułatwienia utrzymania normalnych stosunków konsul brytyjski w Bratysławie został uznany przez rząd Słowacki, jako konsul J. K. M. dla Słowaczyzny. Rząd słowacki został powiadomiony, że rząd brytyjski uważa krok ten jako równoznaczny z uznaniem de facto.

Niemieckie gadulstwo

BERLIN, (Pat). We wszystkich kinach wyświetla się film, wykazujący, jak tajemnice wojskowe prze[illegible]taja się do rąk obcych przez „gadulstwo" niemieckiej ludności, przy czym o gadulstwo posądza się w filmie zarówno dyrektorów niemieckich przedsiębiorstw przemysłowych, jak i członków formacyj partyjnych, robotników pracujących przy fortyfikacjach oraz nawet kaprala wojsk niemieckich

KOMUNIKAT

Agentura REKLAMY POCZTOWEJ instytucji Polskiej Poczty, Telegrafu i Telefonu oraz Polskiego Radia komunikuje, że z dniem 15-go maja r. b. rozpoczęła przyjmowanie ogłoszeń do państwowego wydawnictwa spisu abonentów telefonicznych na rok 1940, którego nakład wyniesie ponad 200.000 egzemplarzy. Termin przyjmowania deklaracyj jest ograniczony.

Agentura Reklamy Pocztowej
Wilno, ul. Wielka 30—7, tel. 722.

Przed wyborami

Dziś wiec

Dziś, o godz. 18-ej odbędzie się w sali K. P. W. przy ul. Kolejowej 19, Wielki Wiec Przedwyborczy, na którym przemawiać będą: dyr. inż. Glazek, p. Maria Hillerowa — Radna m. Wilna, prof. USB dr Iwo - Jaworski.

Wszystkich obywateli m. Wilna zaprasza na Wiec — Komitet Wyborczy Chrześcijańskiego Bloku Gospodarczego Rozwoju m. Wilna.

Z zebrań niedzielnych

Dnia 14 maja w niedzielę o godz. 12 m. 30 w hali Targów Północnych przy ul. Legionów 2, odbyło się Zebranie Przedwyborcze, zorganizowane przez 4-ty Oddział O. Z. N.

Obecnych było ponad 200 osób.

Przemawiali kandydaci na radnych: prezes S Baturo, inż. Dudo, prof. A. Dubicki, p. A. Gagis i mgr. L. Telmaszewski.

W śródmieściu

W niedzielę również w sali P. P. W. przy ul. Dominikańskiej odbyło się Zebranie Chrześcijańskiego Bloku Rozw. Gosp. m. Wilna dla wyborców okręgów 15, 16 i 17. Zebranie zagaił p. dyr. **Burhardt Stefan**, charakteryzując polskie listy wyborcze, jakie złożone zostały w okręgach śródmieścia.

Dotychczasowy radny i kandydat Chrześcijańskiego Bloku Gospodarczego Rozwoju m. Wilna prof. **Iwo-Jaworski**, omawiając działalność ostatniej Rady stwierdził, że wybrany przez Radę Zarząd Miejski tylko dlatego mógł osiągnąć dla wszystkich widoczne rezultaty, że Rada miała zdecydowaną większość w postaci Klubu Gospodarczego Odrodzenia m. Wilna, który odrzucał wszystkie demagogiczne wnioski partyj opozycyjnych i kierował się w swej działalności bezwzględną uczciwością i pozytywną pracą.

Redaktor **Józef Święcicki** wyjaśniał, że kandyduje z listy Nr 1 Chrześcijańskiego Bloku Gospodarczego Rozwoju m. Wilna, kierując się przesłankami czysto gospodarczymi rozwoju miasta i że wprowadzenie elementów politycznych do pracy samorządowej uważa za szkodliwe.

P. **Edward Stubiedo** uzasadniał udział O. Z. N. w Bloku

W imieniu zblokowanych Organizacyj Kobiecych przemawiała p. **Hanna Wierusz - Kowalska** podkreślając, że kobiety powinny w wyborach do Rady wziąć jak najliczniejszy udział i głosować na listę Nr 1 Zdaniem jej gospodarka miejska, w wielu dziedzinach dotyczy życia i pracy kobiet i to nie od strony politycznej ale gospodarczej.

Na zakończenie przewodniczący p. Sosnowski poinformował zebranych o technice głosowania.

W świecie robotniczym

W sali kina „Mars" z inicjatywy Z. P. Z. Z. odbyło się zebranie przedwyborcze na które przybyło 500 robotników. Do zgromadzonych przemawiali ob. Stanisław Kosaczewski, dr Czesław Majewski, p. Jan Płacewicz i Władysław Sienkiewicz.

Muzyczna parada w Gdańsku

GDAŃSK, (Pat). Pan Żarske dementuje w „Der Danziger Vorposten" informacje prasy zagranicznej, jakoby miała się odbyć parada wszystkich formacyj sztafety ochronnej w Gdańsku, którą miał odebrać przewódca sztafet Rzeszy, Himmler.

Natomiast prawdą jest, że wieczorem odbędzie się przemarsz propagandowy 300 członków gdańskiej sztafety ochronnej w związku z koncertem dętej orkiestry wschodnio-pruskiej.

Wysadzono fabrykę koło Grazu

GRAZ, (Pat). Niemieckie biuro informacyjne donosi, że w miejscowości Guggenbach, położonej w odległości 20 km od Grazu, wczoraj po południu nastąpił wybuch w tamtejszej fabryce materiałów wybuchowych. Na skutek eksplozji zginęło 4 robotników.

Liczby ofiar, które odniosły rany, nie ogłoszono. Zabudowania fabryki uległy zniszczeniu.

Warszawa-Kopenhaga

WARSZAWA, (Pat). Wczoraj nastąpiło otwarcie nowej polskiej linii lotniczej, łączącej Polskę ze stolicą Danii — Kopenhagą. Jest to pierwsze połączenie lotnicze Polski z krajami Skandynawskimi.

Opłata za przelot z Warszawy do Kopenhagi wynosi 200 zł, a z Gdyni zł 150. Trasa z Warszawy do Kopenhagi liczy 725 klm, zaś z Gdyni 395 klm.

Świętokradztwo

Nieustaleni sprawcy dostali się przez okno do wnętrza kościoła rzymsko-katolickiego w Nowojelni, skąd skradli kilka kielichów, monstrancję i wiele innych cennych przedmiotów liturgicznych. Policja wszczęła energiczne śledztwo.

Występy mistrzowsk. drużyny Litwy w Wilnie

Drużyna piłkarska WKS Śmigły zakontraktowała ostatecznie mistrza Litwy — Lietuvos Gimnasticos ir Sporto Federacija (L. G. S. F.) z Kowna.

Drużyna litewska odbędzie po Polsce turnee. I tak w dniu 21 maja LGSF (Kowno) rozegra zawody z reprezentacją Brześcia w Brześciu.

W dniu 24 maja Litwini spotkają się w Białymstoku z tamtejszą reprezentacją, w dniu 25 maja goście litewscy rozegrają zawody z reprezentacją Grodna w Grodnie i wreszcie w dniach 27 i 29 maja w Wilnie zmierzy się z nimi WKS Śmigły.

Drużyna litewska LGSF dzierży, jak już wspomnieliśmy tytuł mistrza Litwy i do każdej reprezentacji państwowej daje po kilku graczy ze swego zespołu.

Ostatnio w reprezentacji Kowna, która bawiła w Warszawie, występowało aż pięciu zawodników z tego klubu.

Złudzenia nie zupełnie rozwiane

Francja, w maju 1939.

Grupa „L'action française“, która nawołuje do „odrodzenia“ wielkiej rewolucji i powrotu do „anciene reg me“, oskarżana jest o brak realizmu politycznego. Używając modnego w Polsce wyrażenia, powiedzielibyśmy, że się oskarża polityków z „Action Française“, iż są ludźmi z „nieprawdziwego zdarzenia“. Nie wnikając w słuszność tego rodzaju oskarżenia, stwierdzić musimy, że jednak w wielu wypadkach ludzie ci wykazują więcej realizmu i więcej trzeźwości w ocenie zdarzeń niż rzekomi realiści ze sfer obecnie miarodajnych. Brak im niektórych złudzeń dość, niestety we Francji powszechnych.

Niedawno odbywało się w Paryżu zebranie „Action Française“, na którym obok Mauras, Daudet, Pujo, przemawiał Henri Massis. Przemówienie tego ostatniego zasługuje na szczególne podkreślenie. Jeżeli mamy walczyć o to — mówił p. Massis — aby obalić w Niemczech Hitlera a ustanowić jakąś formę rządów „demokratycnych“, to szkoda nie tylko życia jednego żołnierza francuskiego, ale szkoda też i jednego naboju karabinowego. Imperializm niemiecki istniał przed Hitlerem i będzie kontynuowany po jego śmierci. Wiara że zmiana reżimu będzie końcem polityki podbojów jest wyrazem naiwności i doktrynerskiego zaślepienia.

Teza p. Massis — u nas tak dobrze zrozumiała — jest we Francji ziarnem rzucanym na grunt socjalisty. Paniusia francuska, która biedoli z powodu groźby konfliktu wojennego, zwykle się pociesza nadzieją na rychły upadek Hitlera. „Tak źle, tak ciężko, Hitler wciąż grozi wojną. Ale to nic! Mówiła mi bratowa deputowanego, że w Niemczech ludność się burzy. Dni Hitlera ą policzone. Wtedy swobodnie nareszcie odetchniemy“... Taki jest — mniej więcej tok rozumowań wielu przeciętnych Francuzów i Francuzek. I nie tylko ludzi ulicy. Te same nadzieje z łatwością można wyczytać między wierszami wielu dzienników.

Era Briand — Stresemann wspominana jest jako wiek złoty i wciąż utrzym je się wiara w możliwość powrotu tej sielanki.

Przeciętny Francuz nie pozwoli sobie wytłumaczyć, że okres ów był tylko odprężeniem przejściowym. Woli wierzyć, że to Hitler wymyślił antagonizm francusko-niemiecki.

Dyskusja jest — naturalnie — bardzo trudna, pomimo dość oczywistej wymowy faktów.

Przecież Hitlera nie było jeszcze na świecie gdy wojska pruskie maszerowały przez ulice Paryża. I tenże sam Hitler nie miał żadnego politycznego znaczenia, gdy „Gruba Berta“ ostrzeliwała stolice Francji.

Zarówno antagonizm francusko-niemiecki, jak i ekspansywna, zaborcza polityka Niemiec mają przyczyny o wiele głębsze. My wiemy dobrze, że imperializm stał się swego rodzaju misją dziejową Niemiec, od chwili gdy kierownictwo Rzeszy dostało się w ręce Prusaków. Doktryna owej misji dziejowej została sformułowana dobrze przed Hitlerem.

Przypomnijmy sformułowaną przez Nitsche'go filozofię wojny, będącą apoteozą walki zbrojnej. To przecież przed Hitlerem opracowano w Niemczech filozofię apoteozującą wojnę i uznającą ją za czynnik dodatni, konstruktywny.

Przypomnijmy też filozofię Hegla. Teza że państwo jest absolutem, źródłem moralności, niejako ucieleśnieniem Boga.

Wreszcie teoria Herrenvolk (Narodu władczego) opracowana, o ironio — przez... niejakiego Chamberlaina, Anglika z pochodzenia.

To wszystko dorobek Niemiec przedhitlerowskich. Zasady konkretyzowane przez Bismarka, Wilhelma II a jeszcze przed tym przez Fryderyka II. Hitler i Rosenberg postawili tylko kropkę nad „i“.

Trudno zaprzeczyć że sytuacja geo-polityczna Niemiec popycha je do polityki ekspasji. Ortodoksyjny marksista mógłby z łatwością dać dowody, że filozofia i historiozofia niemiecka są zdeterminowane przez warunki ekonomiczne. My wolimy interpretację socjologa włoskiego Vilfredo Pareto, że w życiu społecznym zachodzi wzajemne oddziaływanie. Zarówno warunki ekonomiczne modyfikują teorie, jak i odwrotnie, doktryny spirytualistyczne przyczyniają się do kształtowania werunków ekonomicznych. Teoria ta w Niemczech doskonale się potwierdza.

Tendencje zaborcze, instynkt walki leżą w naturze rasy germańskiej. Anglicy poszli na podboje zamorskie. Sytuacja Niemców pcha ten naród do wojen europejskich.

Skłonności rasowe, tradycje zapoczątkowane przez Henryka Lwa; Albrechta Niedźwiedzia i jeszcze wcześniej, wreszcie warunki ekonomiczne oto zespół czynników który powoduje niemiecką politykę imperialistyczną. Dlatego szczytem naiwności jest wiązanie tego z osobą Hitlera i z narodowym socjalizmem.

Złudzenie jednak we Francji dość powszechne. Liczy się, że upadek Hitlera będzie cudownym rozwiązaniem wszelkich trudności. Po upadku narodowego socjalizmu miałby nastąpić wiek złoty.

Komuniści liczą na komunizm niemiecki. Socjaliści II międzynarodówki wierzą w powrót i renesans socjalizmu niemieckiego. Wreszcie rządzące sfery radykalne wierzą w możliwość regeneracji masonerii niemieckiej. Iluzji tej ulegają też katolicy francuscy.

Foerster głosił teorię Niemiec federalistycznych. Marzył o nowym średniowieczu. Chciał nowego cesarstwa rzymskiego — narodu niemieckiego. Miała to być federacja państewek niemieckich, pod berłem cesarza.

Katolicy francuscy wierzą ciągle w możliwość realizacji tej wizji chrześcijańskich Niemiec. Dlatego są uspo sobieni anty-hitlerowsko, ale pro-niemiecko. Sądzą, że tym się też tłumaczy niechęć do Polski, którą „żywią francuskie koła katolickie („La Croix“, p. Francois Mauriac).

Jak widzimy stanowisko socjalistów, komunistów, masonów i katolików jest pod tym względem podobne. Wszystkie te grupy są zgodnie anty-hitlerowskie i każda z osobna liczy na powrót w Niemczech swoich pobratymców ideowych.

My pamiętamy dobrze czasy Stresemann Trewiranus i wiemy że wtedy polityka Niemiec była nie mniej imperialistyczną i może jeszcze mocniej antypolską. Wtedy — jak słusznie przypomniał „L'Ordre“ — że Polska miała iść pierwsza na stół operacyjny. Miało się to dziać za zgodą całej Europy. „Demokratyczne“ Niemcy miałyby sympatię wszystkich owych sfer, wyżei wymienionych, w konflikcie z „imperialistyczną“ Polską.

My Polacy znamy prawdziwą sytuację i dlatego nic nam nie zależy na zmianie reżimu w Niemczech. Rozumiemy, że konflikty międzynarodowe mają głębsze podłoże. Ogólny bilans hitleryzmu oceniany raczej przychylnie. Narodowy socjalizm dał napierw czteroletnią przerwę w antagonizmie polsko-niemieckim a następnie — to rzecz najważniejsza — obrócił sympatie demokracyj przeciwko Niemcom.

Kanclerz Hitler może być pewien, że Polska jest jednym z niewielu państw, które szczerze i prawdziwie nie spekulują na upadek rządów narodowo-socjalistycznych.

Patrzymy prawdziwie prosto w oczy. Rozumiemy naiwność marzeń francuskich grup politycznych, pragnących budować porozumienie z Niemcami na zasadzie takiej czy innej solidarności programowej. Ma rację „Action Française“; że są to różne odmiany kosmopolitycznych doktryn politycznych, gdy polityka prawdziwie francuska może być tylko jedna. Wytycza ją realny układ stosunków międzynarodowych. Hitler pomógł Francji odnaleść ów stały pion polityczny.

Tse.

Linia Zygfryda nie gotowa

Adolf Hitler na „opancerzonej ziemi“

BERLIN, (Obsł. sp.). Obecna podróż kanclerza na zachodnie rubieże Niemiec, wykorzystywana jest przez aparat propagandowy ministra Goebelsa, do podjęcia ponownej próby „zastraszenia“ Europy.

Dzisiejsza prasa niemiecka szeroko opisuje podróż kanclerza do „Linii Zygfryda“. Przez całą drogę, piszą dzienniki niemieckie, ludność spotykała kanclerza, niezwykle owacyjnie, zamieniając inspekcję w podróż triumfalną.

Zdaniem kół paryskich nie ulega wątpliwości, że obecna inspekcja Hitlera wzdłuż francuskiej granicy ma wszelkie znamiona demonstracji politycznej. Co jest jednak najciekawsze, to jak widać ze wszystkiego, zapewnienia Hitlera w sierpniu ub. r.. że BUDOWA „LINII ZYGFRYDA“ ZOSTAŁA UKOŃCZONA MIJAŁY SIĘ Z PRAWDĄ. Ze wszystkiego wynika, że budowa fortyfikacyj dotychczas jeszcze nie została zakończona. Roboty te prowadzone są obecnie w przyśpieszonym tempie. Niemiecka prasa stwierdza, że obecnie na „opancerzonej ziemi“, wyrastają nowe potężne forty podziemne o niesłychanej dotychczas sile ognia zaporowego. Stalowe pancerze podziemne ochronią obrońców tej linii od wszelkich bomb i pocisków. „Opancerzona ziemia“ — chwali się prasa niemiecka, nie obawia się nieprzyjaciela.

KONFERENCJA W SPRAWIE DODATKOWYCH KREDYTÓW DLA WILNA

przy udziale min. Kościałkowskiego i dyr. Paczyńskiego

Spodziewane jest przybycie do Wilnia Ministra Pracy i Opieki Społecznej Mariana Zyndram - Kościałkowskiego, który przyjeżdża w towarzystwie wicedyrektora Funduszu Pracy d-ra Paczyńskiego.

Minister Kościałkowski i dr Paczyński wezmą udział w konferencji, która ma się odbyć w Wilnie dla omówienia sprawy uruchomienia dodatkowych kredytów inwestycyjnych dla Wilna i Wileńszczyzny. W pierwszm rzędzie przedstawiciele Zarządu Miejskiego będą czynili zabiegi o uruchomienie funduszów na regulację placu Katedralnego. Mimo bowiem rozpoczęcia robót Zarząd Miejski nie dysponuje na ten cel żadnymi funduszami poza sumą 10.000 zł, która wstawiona została do dodatkowego budżetu miasta na zapoczątkowanie robót regulacyjnych.

Minister Kościałkowski i dyr. Paczyński przy okazji swego pobytu w Wilnie przeprowadzą lustrację robót inwestycyjnych, prowadzonych na terenie miasta z kredytów Funduszu Pracy. l

Dywersja niemiecka w Bułgarii

Zbrojne starcie między Rumunami i Bułgarami na granicy Dobrudży

BERLIN, (Obsł. sp.). Jak donosi niemieckie biuro informacyjne na granicy Dobrudży i Bułgarii doszło do starcia między patrolami granicznymi rumuńskim i bułgarskim. Są podobno ranni i zabici.

PARYŻ, (Obsł. sp.). „Havas“ potwierdza wiadomość o starciu na granicy Dobrudży, zaznaczając, że incydent, który najprawdopodobniej został sprowokowany przez czynniki niemieckie, został już wyjaśniony i załagodzony.

Masowe aresztowania demokratów i liberałów

w Boliwii

BERLIN, (Obsł. sp.). Niemieckie biuro informacyjne donosi, iż ubiegłej nocy w Boliwii dokonano szereg aresztowań wśród działaczy demokratycznych i liberalnych, którzy utworzyli spisek mający za zadanie obalić proniemieckie rządy obecnego prezydenta Boliwii.

Trzecia rocznica rządu premiera Składkowskiego

Wczoraj 15 maja przypadła trzecia rocznica mianowania rządu w jego obecnym składzie z premierem Składkowskim na czele. Jest to jak dotąd najdłużej rządzący w Polsce premier i rząd.

W pierwszym rzędzie od prawej ku lewej: min. komunikacji płk. Ulrych, minister spraw zagranicznych płk. Beck. minister poczt i telegrafów inż. Kaliński, drugi rząd — od prawej ku lewej: min. opieki społecznej Kościałkowski, wicepremier i minister skarbu inż. Kwiatkowski, prezes Rady Ministrów — gen Sławoj Składkowski, minister przemysłu i handlu Roman, minister rolnictwa Poniatowski. Trzeci rząd od prawej ku lewej: minister sprawiedliwości Grabowski, minister spraw wojskowych gen. Kasprzycki, min. wr i op — prof. Świętosławski.

Pan Prezydent Ignacy Mościcki ojcem chrzestnym 7 syna rolnika w Oszmiańszczyźnie

Rolnikowi wsi Wysoka, w pow. oszmiańskim, Ziółkowskiemu Wawrzyńcowi urodził się siódmy z kolei syn, który na chrzście św. otrzymał imię Ignacy. Kancelaria Pana Prezydenta Rzeczypospolitej powiadomiła Ziółkowskiego, że Pan Prezydent wyraził zgodę na wpisanie go do ksiąg metrykalnych, jako ojca chrzestnego.

Chrześniak otrzymał książeczkę oszczędnościową na PKO na sumę 50 zł z następującą dedykacją: „Rzeczypospolita wita cię, nowy obywatelu i życzy ci, abyś całe swe życie miał opromienione słońcem szczęścia i powodzenia. Pamiętaj, że przyszłość twoja zależy od twojej pracy, sumienności i przezorności, a blaskiem życia twego będzie świadomość spełnienia obowiązków względem rodziny i państwa.

Oświadczenia

W związku z napaścią p. Wysza w „Słowie“ z dnia 13-go maja w art. p. t. „Każdy dźwiga swój krzyż“, oświadczam, że sprawę skierowałem na drogę sądową.

Wilno, 15 V. 1939 r.

Kazimierz Leczycki.

Znany wśród felietonistów — beztematowiec znowu przyczepił się do mojej osoby, używając stu wierszowego felietonu, aby „oględnie“ ukryć się przed odpowiedzialnością za treść tego, co człowiek odważny potrafił by sformułować w jednym zdaniu.

Nie dziwię się, bo znam jego sylwetkę moralną i wiem, że mu dobrze płacą od wiersza. Nie mam zamiaru ani reagować, ani zapłacić więcej.

Piotr Lemiesz.

Wakacyjny Instytut Sztuki

WARSZAWA. (PAT.) Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego organizuje 3 oddziały wakacyjnego Instytutu Sztuki, a mianowicie:

1) w Wiśle w czasie od 3—27 lipca bm.
2) w Gdyni w czasie od 20—26 sierpnia;
3) w Zakopanem w czasie od 9—28 lipca b. r.

(Oddział poświęcony jest wyłącznie zagadnieniom sztuki ludowej).

Nożycami przez prasę

MUSSOLINI COFA SIĘ

Mowę Mussoliniego omawia na łamach „Gazety Polskiej“ korespondent gazety z Włoch p. Chrzanowski. Pomimo dość gwałtownej formy treść tej mowy zdaniem koresp. jest raczej umiarkowana.

Jeżeli jednak odsuniemy na bok gwałtowny a nawet agresywny ton polemiczny mowy, dojrzymy w przemówieniu kilka ciekawych ocen, które potwierdzają pogląd, że Włochy, mimo sojuszu z Niemcami wolą pokój niż wojnę.

Zdanie ryzykowne, ale prawdopodobne. Trzeba jednak rozróżnić dwie rzeczy. Starszyzna faszystowska może istotnie nie chcieć wojny, ale czy nie chcą tego młode, radykalne elementy faszyzmu, upojone dotychczasowymi sukcesami?

Mussolini, utrzymuje dalej p. Chrzanowski, wierzy w uratowanie pokoju i woli wraz z Niemcami i całym aparatem osi twardą rzeczywistość, niż długa niepewność. Jest to punkt widzenia, który oczywiście zasługuje na podkreślenie.

W mowie Mussoliniego zwraca również specjalną uwagę ustęp ujawniający istnienie jakiegoś bojkotu gospodarczego, którego ofiarą są państwa totalne. Mówił o tym Mussolini w słowach następujących: „o tym, że wielkie demokracje nie są oddane szczerze sprawie pokoju dowodzi fakt, że zaczęły już one wojnę bezkrwawą, a mianowicie wojnę gospodarczą“.

O bojkocie tym mówiono we Włoszech dotychczas pocichu, obserwując jego objawy w postaci braku różnych artykułów na rynku. Dziś sprawa ta została otwarcie postawiona na forum publiczne. Toteż nie brak przypuszczeń, że w swych następnych przemówieniach Mussolini, powracając do spraw gospodarczych, rzuci nakaz zdwojenia wysiłków autarchicznych.

Niewątpliwie metoda nacisku gospodarczego na Włochy jest najwłaściwszą metodą uspakajania. Trudno wyobrazić sobie Włochy bez turystów angielskich i amerykańskich.

KONFISKATA ZYSKÓW WOJENNYCH

„Robotnik“ zastanawia się nad problemem ustaw prewencyjnych o konfiskacie zysków wojennych.

W czasie wojny — problem ten zyska na znaczeniu. Chodzić będzie o oddanie państwu do dyspozycji odpowiednich środków, o niezbędne przesunięcia w podziale dochodu społecznego i planowe kierownictwo kapitałów.

Sądzimy ponadto, że opodatkowanie zysków wojennych stanowi tamę przeciw spekulacji wojenno-inflacyjnej. Ma też duże znaczenie moralne, albowiem żołnierze na froncie i ludność cywilna będą wówczas wiedzieć, że w czasie ich ofiarnej walki i pracy nie będą się bogacić spekulanci.

Trzeba dodać, że już dziś różne indywidua rozpuszczają alarmujące pogłoski w celach spekulacyjnych. Zyski płynące z tego procederu powinny być konfiskowane.

PRZEWAGA LICZEBNA NARODÓW SŁOWIAŃSKICH

A.B.C. zastanawia się nad przyczyną zmierzchu rasy germańskiej i dochodzi do następujących wniosków.

Grupa narodów germańskich wykazuje o wiele mniejszą prężność ludnościową niż Słowianie. Ogólny procent Germanów wśród ludów europejskich spadł od 1810 roku do 1930 z 31.6 do 30, podczas gdy wszystkie narody słowiańskie wykazują tendencje wzrostowe. Charakterystyczne dane przynosi statystyka wzrostu ludności pogranicza wschodniego i centrum Niemiec. Tam gdzie przeważa element słowiański, chociaż pozornie, cywilizacyjnie zgermanizowany, przyrost jest 2—3-krotnie większy niż w centrum Niemiec.

SZEREG PORAŻEK NIEMIECKICH

„Polska Zachodnia“ pisze;

Polityka niemiecka doznała w ubiegłym tygodniu jeszcze jednej dotkliwej porażki. Propozycja zawarcia paktu nieagresji, wystosowana do państw skandynawskich i bałtyckich, spotkała się ze zdecydowaną odmową większości tych państw. Jedynie Łotwa i Dania zgodziły się na prowadzenie rokowań w tej sprawie. Jest to jeszcze jednym dowodem, że nikt już w Europie nie ma zaufania do paktów, podpisanych przez Rzeszę niemiecką. Zerwanie paktu nieagresji z Polską było najwymowniejszym dowodem, jakie znaczenie przywiązują Niemcy do wszelkich układów.

Porażki doznała Rzesza także i na terenie gospodarczym. Wymuszony na Rumunii układ handlowy stracił prawie zupełnie wartość wobec dojścia do skutku ostatnio traktatu handlowego angielsko-rumuńskiego. W każdym razie monopolistyczne stanowisko na rynku rumuńskim, o które chodziło Niemcom zostało utracone — najpierw Francja, a teraz Anglia zakontraktowały w Rumunii poważne ilości zboża i nafty.

Na terenie polityki wewnętrznej polskiej mamy do zanotowania fakt niezmiernie doniosły — jednomyślne uchwalenie przez obie izby ustawodawcze pełnomocnictw dla rządu, będące manifestacją zaufania społeczeństwa do polityki rządowej.

Duże wrażenie wywołała wizyta gen. Rasztikisa w Polsce świadcząca o dalszej normalizacji stosunków polsko-litewskich i ich zacieśnianiu dla dobra obu narodów.

Zdaje się, że na warsztacie angielskim są jeszcze dwie następne porażki niemieckie. Zbliżenie angielsko-rosyjskie i powolne oddalanie się Japonii od osi Rzym—Berlin. *l.*

Echa nadużyć w lombardzie miejskim w Wilnie

Parczewski i Perkowski

Na wokandzie Sądu Okręgowego wczoraj figurowała sprawa b. taksatora lombardu miejskiego w Wilnie Henryka Perkowskiego który z niejakim Parczewskim naraził lombard na znaczne straty.

Parczewski skupywał różne małowartościowe rzeczy, które następnie przynosił do lombardu. Perkowski szacował je grubo wyżej ich wartości. Machinacje te prowadzone były przez czas dłuższy, w końcu jednak zostały ujawnione i Perkowski powędrował do aresztu

Z więzienia Perkowskiego zwolniono za kaucją 4000 zł

Proces wywołał duże zainteresowanie. Rozprawa jednak nie odbyła się. Okazało się, że Perkowski jest obecnie chory i nie może stawić się do Sądu.

Reemigrant z Ameryki

ciężko poranił inżyniera na tle romantycznym

Tragiczne skutki flirtu

Sąd Apelacyjny w Wilnie rozpoznał wczoraj sprawę reemigranta z Ameryki, Klemensa Kowalskiego, sprawę, która w listopadzie ub. r. wywołała w Grodnie wielką sensację.

Kowalski kilka dni temu przybył do Grodna z Ameryki w odwiedziny do krewnych, poznał tu przygodnie pewną pannę i zakochał się w niej. Kowalski zapomniał o tym, że posiada w Ameryce żonę i dzieci; ściągnął do Grodna swoje kapitały, nabył dom, założył restaurację pod firmą „Ars“ i zamieszkał z ukochaną, która po upływie pewnego czasu obdarzyła go dzieckiem.

Szczęśliwy bieg pożycia został po pewnym czasie zakłócony. Przyjaciółka upodobała sobie inżyniera Śliżewskiego, sąsiada, i rozpoczęła z nim niebezpieczny flirt.

Pewnego razu, ściśle 18 listopada ub. r. inż. Śliżewski zaprosił Kowalskiego z przyjaciółką na zabawę w Kasynie Oficerskim. Kowalski wymówił się brakiem fraku i zrezygnował z pójścia na zabawę. Na zabawę w towarzystwie Śliżewskiego udała się przyjaciółka Kowalskiego. Kowalski położył się spać. Późno w nocy obudził go jakiś szmer. Otworzył oczy i szarym świetle, zaglądającego do pokoju poranku, zauważył, ku swemu przerażeniu, siedzącą na łóżku swą ukochaną, zaś obok niej — Śliżewskiego.

Kowalski wydobył spod poduszki rewolwer. Jak furiat rzucił się na Śliżewskiego, zadając mu szereg uderzeń rękojeścią brauninga w twarz i głowę. Śliżewskiego przewieziono do szpitala, który opuścił po dłuższej kuracji ślepy na jedno oko. Sąd Okręgowy skazał Kowalskiego na 6 lat więzienia. Wczoraj Sąd Apelacyjny w Wilnie zmniejszył mu karę o połowę — do trzech lat. Bronił adwokat Fürstenberg z Grodna.

(c).

Listy do Redakcji

Na podstawie prawa prasowego proszę o ogłoszenie następującego sprostowania:

W „Kurjerze Wileńskim“ z dn. 1 maja ukazała się wzmianka, której autor utrzymuje, że PAT ogłosiła wiadomość, iż 18 maja w Wilnie odbędą się zawody Piłki Nożnej między Polską a Litwą. Autor wzmianki, twierdząc, iż informacja jest nieprawdziwa, wzywa PAT do jej sprostowania.

Stwierdzam wobec tego, że dn. 18 kwietnia b. r. PAT ogłosiła za Nr 452 następującą informację:

„Polski Związek Piłki Nożnej zwrócił się do Litewskiego Związku Piłki Nożnej z propozycją rozegrania meczu Polska—Litwa w dniu 18-go czerwca na terenie Polski. Przypuszczalnie mecz, o ile Litwini zaakceptują proponowany termin odbędzie się w Wilnie“.

W tej sprawie PAT do dnia 1 maja żadnej innej wiadomości nie ogłaszała. Nie widzę więc powodu do jakichkolwiek sprostowań“.

Dyrektor Naczelny
(M. OBARSKI)

Na FON

Złożyli na FON na ręce dyrektora Okręgu Poczt i Telegrafów w Wilnie:

Szulski Józef, kierownik agencji pt. Koziany — obligacja 6% Pożyczki Narodowej Nr 1104073 na sumę 50 zł. z kuponami od 1.VII.39 r.

Adamiak Piotr, nacz upt. Oszmiana 1 — 1 papierośnica srebrna, 1 złamany pierścionek złoty.

Dybczak Adolf, st. asyst. Oszmiana 1 — 1 papierośnica srebrna ze złotym monogramem

Radziwiński Józef, st. asyst. Oszmiana 1 — 1 pierścionek złoty, 1 para kolczyków złotych

Kilkowski Bronisław, st. mont. — 1 obrączka złota, 1 spinka złota.

Kadziewicz Józef, st. techn. Oszmiana 1 — 1 pierścionek złoty, 2 łańcuszki srebrne, 1 moneta srebrna 5 zł z r. 1930, 29 monet różnych

Wynimko Jan, eksped. Oszmiana 1 — 1 bronsoletka srebrna,

Wolski Aleksander poczt. — 1 moneta srebrna ros. 15 kop.

Kulicki Paweł, st. asyst. Oszmiana 1 — 1 stalówka złota, 8 monet srebrnych róż.,

Żyłko Mieczysław — poczt. 1 pierścionek złoty, 1 broszka ze srebrnych 3 monet

Nietubyć Aleksander, nacz. upt. Smorgonie — 1 sygnet złoty złamany, 2 srebrne monety ros., 1 bronsoleta ze srebrnych monet rosyjskich, 1 srebrny łańcuszek.

Bejnar Józef, poczt. upt. Smorgonie — 5 srebrnych monet rosyjskich, 2 monety srebrne niemieckie.

Wołkowicz Józef, kier. agencji Gudogaje — 1 łańcuszek złoty z medalionem, 1 moneta srebrna ros.

Koszczyc Kazimierz, agent pt. w Krewie — 4 monety srebrne

Pracownik pocztowy z Wilna — bezimiennie — 2 monety srebrne 10 zł wydane w r. 1930.

Ponadto pracownicy obwodu pt. Oszmiana 1, przekazali na FON sumę 121 zł niezależnie od składek miesięcznych potrąconych z list płac.

Pół żartem, pół serio

Dla studentów

„Ach, nie na wiedzy polega szczęście, lecz na zdobywaniu wiedzy“... te słowa Edgara Allana Poe wpisał sobie do sztambucha pewien żelazny **student.**

* * *

Podczas trwania nieudanego egzaminu z powodzeniem można cytować wiersz Juliana Tuwima:

„Tajemniczeją rzeczy, fantastycznieją zdania,
I mówić coraz trudniej i milczeć coraz boleśniej“.

Pomnik

Jak donosiliśmy, pomnik Mickiewicza ostatecznie ma stanąć u zbiegu ulic Królewskiej i Św. Anny, czyli tuż przy ogrodzie Pobernardyńskim. Tak więc, oprócz dwóch łabędzi ze stawu w ogrodzie, będziemy mieli także i kunę...

* * *

Hitler namiętnie lubi zawierać pakty: mente - pactus...

Fraszki

Z ostatniego numeru „Kuryera Literacko-Naukowego“:

AKTUALNY WYKRZYKNIK.

Jeśli ktoś sobie kiedyś ten trud zada,
by literacką naszą z dziś historię
po łamach różnych czasopism wybadać—
wykrzyknie znów: O tempora! o mores!

PRZEMÓWIENIE DO CZECHÓW.

(Fragment)

Jest nieprawdą, moi mili
Hitler rzekł wśród braw,
— Jakobyście już stracili
Wszystkie z swoich praw!
Tu uśmiechnął się ktoś łzawo
I rzekł: — Szkoda braw.
Pozostało Czechom prawo
Domagać się praw...

ZIMNE PRZYJĘCIE.

Powiedział mamie mój wujek,
Ten z szumiastymi wąsami:
„Coś ty mnie zimno przyjmujesz
Gdy go gościła lodami.

BRUNETKI I BLONDYNKI

Mówią, że panie brunetki
Są jako żony — jedyne.
Bo mają lepsze serduszka
Od platynowych blondynek.
Nieprawda, bo moja żona
Była już taką i taką
Brunetką potem blondynką,
A jednak wciąż jest jednaką...

Sprawa czeska

Pewien dziennikarz angielski, bawiąc w Szwajcarii, zagadnął właściciela hotelu, w którym mieszkał:

— Co mówią turyści czescy o stosunkach panujących obecnie w Pradze?

— To zależy. Gdy przybywa Czech i jest sam — urąga, gdy wchodzi ktoś obcy — milknie, gdy zaś okazuje się, że przybyszem jest Niemiec — chwali...

Francja

Rzecz dzieje się w stolicy Francji. — Bohaterem jest p. Jan Dupont, student.

Pan Jan pochodzi z prowincji, z dalekiej prowincji i już blisko rok przebywa w Paryżu na studiach.

Tęskni bardzo za rodzinnym miasteczkiem, gdzie pozostawił swych kochanych rodziców, swe kochane rodzeństwo oraz swą nadewszystko ukochaną narzeczoną, Żanetkę.

To też wielka była radość młodego chłopca, kiedy pewnego ranka zajechał do niego stryjaszek, przybyły prosto z ojczystego miasteczka.

* * *

Po serdecznym przywitaniu p. Jan ze zrozumiałym zainteresowaniem począł wypytywać się o nowiny domowe.

— Ha — rzekł stryj — cóż ty na to, że twoja matka wypędziła z domu twoją siostrę, Ramonę.

— Co stryj mówi? Dlaczego, za co?

— Niby za to, że flirtowała z waszym sąsiadem, Robertem.

— A cóż to matce przeszkadzało? Robert jest miłym chłopcem To byłby dobry mąż dla Ramony...

— No tak, widzisz, ale twoja matka była sama zaręczona z Ramonem...

— Matka? A cóż ojciec na to?

— Ojciec rozwiódł się z matką.

— Co słyszę? Dlaczego?

— Bo się żeni z inną.

— Z kim?

— Z twoją narzeczoną.

Kwiat lipowy

Od pewnego czasu prowadzona jest w Niemczech akcja propagandowa, mająca na celu nakłonienie ludności do picia zamiast piwa — odwaru z kwiatu lipowego.

Podobno jednak niezbyt chętnie stosują się do tych wezwań. Za bardzo im to pachnie lipą...

Moda na Hitlera w Hollywood

Powódź obrazów antyhitlerowskich w Ameryce

Przed filmem Chaplina p. t. „Dyktator“

Nastroje antyhitlerowskie w Ameryce w dziedzinie politycznej przejawiają się w sposób coraz to silniejszy i bardziej powszechny. Te same objawy występują w bardzo czułym na wszelkie prądy życiu artystycznym i kulturalnym, które z natury rzeczy nie znosi krępujących je prądów totalistycznych Głośną była niedawno afera z artystą kabaretowym w San Francisco, występującym w roli dr Goebbelsa, co wywołało wielkie demonstracje wśród miejscowych hitlerowców, a artysta otrzymał dziesiątki listów anonimowych, grożących mu śmiercią. Z olbrzymim zainteresowaniem śledzi publiczność postęp prac nad najnowszym filmem Chaplina p. t. „Dyktator“, którego bohater — podobnie, jak i autor — ma mieć wiele wspólnych cech ze słynnym dyktatorem, który niemal równocześnie z najgłośniejszym na świecie artystą filmowym obchodził 50-lecie swoich urodzin.

Hollywood stoi obecnie pod znakiem produkcji filmów antyhitlerowskich, różniących się od siebie poziomem, ale zgodnych w antyhitlerowskiej tendencji. Świat producentów filmowych i artystów w tej branży, nie wyłączając sławnych aktorów i aktorek przybyłych z Niemiec, odnosi się wrogo do hitlerowskiej swastyki Nie bez znaczenia jest również fakt, że dojście do władzy prądów totalistycznych w wielu krajach Europy wyraziło się w budżecie produkcji filmowej w Hollywood importem zmniejszonym o 65 milionów zł.

Jest pewna kategoria filmów antyhitlerowskich, przypominających poziomem, robotą, rodzajem akcji, charakterystyką typów dawne filmy z życia traperów i czerwonoskórych czy też filmy detektywne gorsze gatunku. Niesympatyczne postacie — w tym wypadku hitlerowcy — odcinają się od tła odstręczającym wyglądem, niechlujnym strojem, dzikim spojrzeniem, antropoidalną budową czaszki. Ręce ich są wielkie, a ruchy niezręczne Jednym z głośniejszych filmów tej kategorii była „spowiedź szpiega hitlerowskiego“, produkt firmy B-ci Warner. Produkowano go w najściślejszej tajemnicy i nikt nie miał prawa wstępu, o ile nie posiadał specjalnego upoważnienia. Film ten został już rozesłany i w niedługim czasie pojawi się również na ekranach angielskich.

Bohater filmu ma na piersiach wytatuowaną swastykę o główne role grają w nim Edward Robinson, Henry Victor i Paul Lukas. Jest to film wskrzesający dawne tradycje filmów bandyckich, obliczonych na mało wybredny gust

Wymienić należy również filmy takie, jak „Obóz koncentracyjny“ i „Heil Amerykа“. W tych dniach zaś Metro Goldwyn - Meyer zapłaciła 265 tysięcy zł. E. M. Remarque'owi za prawo sfilmowania jego nowej powieści z życia emigracji niemieckiej p. t. „Bohaterstwo“. Główne role będą grali w tym filmie Spencer Tracy, Robert Taylor, i Margaret Sullivan. Filmy te, jak się tu zapewnia, mają stać już na wyższym poziomie.

Wystawa „Grupy wileńskiej"

Wystawa ta ma się już ku końcowi, tym więcej należy zachęcać do jej zwiedzania tych, którzy, tego jeszcze nie zdążyli dokonać i... tych, którzy już na niej byli. Miłe to zadanie dla tyka oceniać wystawę, gdy z całego przekonania może w ten sposób apelować — na podstawie szczegółowego badania jak i na skutek ogólnego wrażenia początkowego, zachęcając słowami: **warto bardzo.**

W poprzednim felietonie wymieniłem wszystkich członków „Grupy" złożonej z byłych słuchaczy Wydziału Sztuk Pięknych U. S. B., założonej dwa lata temu i już nie od dziś wyróżniającej się korzystnie. Poszczególni jej członkowie brali udział z powodzeniem w różnych wystawach krajowych, Warszawa, Poznań i uzyskiwali już nagrody (p. Krystyna Wróblewska, p. Leon Kosmulski).

Łącznie, w Wilnie występują oni po raz pierwszy na wystawie obecnej. T-wo Szerzenia Kul. Szt. Plast., rozpoczynając swe prace **coram publico** przez tę imprezę, dało wyraz swej ogólnej polityce artystycznej, że w działalności swej nie będzie uznawać ani podziałów na „starych" i „młodych", ani żadnych względów natury postronnej wobec hasła: prawdziwa sztuka i prawdziwy poziom, — i że istotnie będzie szerzyć zrozumienie i uznanie dla tej pierwszej i starać się o utrzymywanie wystaw na maksymalnie najlepszym niveau.

Nieznośne są pokazy zbyt duże, niedość przesiane przez wstępne **jury,** na których widz musi wyławiać rzeczy lepsze

Obecny nie grzeszy takim błędem za małymi wyjątkami. Należycie odnowiony lokal stały (plac Orzeszkowej 11 b) ma właśnie za zaletę swój rozmiar niezbyt przestronny. Zachęca to do tym większej uwagi na każdy obiekt i przemyślenia go przez widza.

Wszystkich wystawiających pomimo rozciągłej skali upodobań i kierunków, jakim hołdują lub w jakich się probują — cechuje nie jedno wspólne credo artystyczne, bliskie gronu tych starszych artystów czy teoretyków sztuki, do jakich należy piszący te słowa. Credo ogólne, zasadnicze: że sztuka nie ma i (jeśli chodzi o prawdziwą), nigdy nie miała na celu dosłownego naśladowania i powtarzania tego, co tworzy natura, lecz na twórczości własnej człowieka, jednostki starającej się wniknąć, jak tworzy przyroda i na czym polega istota ogólno - ludzkiej twórczości plastycznej. Że więc dzieło sztuki nie ma być w stosunku do natury, pocztówka widzianego, bo taką przyjemność oglądania dostarczać może bez sztuki — spacer, bal, — oko i aparat fotograficzny, lecz czymś, nowym, czego tamtą drogą nie uzyskamy a ponadto nie tylko nowym ale i **nową całością,** w jednym i tym samym dziele sztuki zawartą. Bo naczelną cechą twórczości rozlanej we wszechświecie jest tworzenie ciągłe,, a coraz to inaczej pewnych całości, zwłaszcza organicznych, czy to będzie człowiek, czy zwierzę, drzewo czy góra itd. Stąd potrzeba przetwarzania w dziele sztuki podniet zewnętrznych i wzorów widzianych, stąd też rodzi się potrzeba dążenia do stylu. Ten bowiem polega przede wszystkim na organicznym zespoleniu części dzieła sztuki w całość, czyli w kompozycję, jak najdoskonalej związaną i wyrażającej myśli zasadnicze, konstrukcyjne.

Te ogólne ale fundamentalne idee przezierają coraz to inaczej ale ciągle przez prace wystawców „Grupy" i to jest jej wspólną wartością i zasługa. Jest w tym zdrowa nowowartością i zasługą. Jest w tym zdrowa nowoczesność i postępowość, unikająca zarówno starego, myszką trącącego, naturalizmu, jak i nowej jego formy, pod pokrywką pseudo - ciekawej nazwy „nowa rzeczowość", osłaniającej zwłaszcza niemieckie, nudnawe i nudne landszafty i inne produkty.

Drugą wspólną zaletą „Grupy" widzę w tym, że przez jej dzieła i próby nie przeziera nigdzie dążność do aplikowania par force jakiejś ukutej daleko stąd, recepty, jakichś czysto mózgowo wypoconych „izmów", których grzechem śmiertelnym jest cerebralizm. Dzieło sztuki winno wprawdzie powstawać pod wpływem przemyślanej zasadniczej takiej albo innej koncepcji, oraz celu artystycznego, ale winno powstać nadewszystko z przeżycia wewnętrznej wizji, owianej ciepłem duszy twórcy z głębokiego odczucia i z bogatej zdolnościami wyobraźni plastycznej.

Grupę wileńską cechuje potrzeba takiej sztuki i dyspozycja psychiczna potemu oraz widoczny z wystawy zmysł przemyśleń nad sztuką mistrzów tych czy innych ale wielkich Wielkich, nie przez chwilową modę, nie przez przemijające niegodne uwagi artysty, „derniers cris", lecz przez stałe wartości, dzięki którym dany uczestnik „Grupy" odczuwa w nim siłę wiecznie młodą niezależnie od tego, w jakiej ona powstała epoce

Grupa ma swoją sui generis „lewicę", zatrącającą o dzisiejszy artystyczny Paryż (ś. p. W. Krasnodębska-Reicherowa i K. Wróblewska) i swoją „prawicę" powiązaną silniej z tradycjami Wilna, z jego Wydziałem Sztuk Pięknych i z kultem nie tyle stylu renesansowego ile idei głównych Renesansu (n. p. p. K. Czuryło i in.). Ma też swoje „centrum" (n. p. p. R. Gintyłłówna). Ale nigdzie nie zauważyłem imitacji danego kierunku na ślepo, doktrynalnie. Wszędzie dostrzegam poranie się wewnętrzne z programem lub z problemem. Jest to więc świeżość, a zarazem zadatek tej samodzielności, która gdy jest zdrową, wierzy w jakieś prawdy nie przemijające i umie widzieć jakieś zalety znakomite u tych nauczycieli swoich żyjących, czy mistrzów dawno zmarłych, którzy im dali drogowskazy ogólne, — najdonioślejsze; bo tworzą one jakby kręgosłup ideowy danej sztuki i jej prężność w przyszłości.

Przejdźmy kolejno przynajmniej prace najwięcej zwracające uwagę, choć ich jest więcej niż wyliczyć mogę, licząc się z miejscem w dzienniku.

Grz. Andrejew wystawia „głowy" portretowe (Nr 1 i 2) i łączy ciekawie nowoczesne tendencje abstrakcjonistyczne ze zmysłem monumentalności Nie mam dość słów uznania dla jego grupy (matka z dzieckiem) o bardzo pięknych i oryginalnych konturach sylwetowych i bardzo dużych zaletach w sposobie powiązania całości i obu wyrzeźbionych postaci. Rzeźba w ogóle stoi dobrze na wystawie. „Madonnę" **T. Godziszewskiego** (Nr 34) cechuje konsekwentnie przemyślana kompozycja zwłaszcza linearna, — wolałbym ją jednak bez korony, która wytwarza nadmierny wertykalizm. Wyróżnia się też „Portret siostry" **Haliny Bobaryko** (Nr 150).

Koźma Czuryło to talent mocny, rozważny i wielostronny (sceny figuralne, pejzaże, istne portrety drzew, tak, bo z taką siłą charakterystyki precyzującej podane, a równocześnie chwytające wyraz potężnej całości, (Nr 3—27). Słusznie postąpił Zarząd Miasta, zakupując do swego Muzeum jego „Kobiety z koszami" (Nr 3). Jest to nadewszystko bardzo ciekawa kompozycja rozwiązująca trudny problem grupy wielopostaciowej, ujętej w krąg. Ma on osobliwy ruch wspólny, nie tyle w znaczeniu zbyt dosłownym, ile w czysto formalnym, linearnym i kierunkowym. Wolałbym aby koloryt był więcej zdecydowanym. Jego grafika (Nr 25, 26, 27) powinna być rozchwytaną.

Zatrzymuję się z satysfakcją przy „Domkach w śniegu" **R. Gintyłłówny** (Nr 33). Kompozycja z lotu ptaka i na skośnej a niemniej i sposób operowania walorami geometryczno - linearnymi obok barwnych, zajmą znawcę, a wyraz całości pociągnie duszę dziecka, kochającego bajkę. Zapisuję to na dobro artystki.

Do rzeczy kolorystycznie najsubtelniejszych i najlepszych w zestawieniach, liczyć wypada Nr 35, **B. Houwaltowej** a pod względem zmysłu dla stworzenia wizji wyższej miary z materiału rzeczywistości, obrazy z Trok i Ghetta wileńskiego **Walentego Romanowicza.** Zapamiętajmy też fragment sali rycerskiej Zamku Trockiego **Aldony Romanowiczowej.** Z klasykami nowoczesnego autoramentu, łączy się **M. Siewruk** przez Nr 110 „Kąpiące się kobiety", — o cechach kartonu dla gobelinowej manufaktury, dzięki czysto dekoracyjnemu i zajmującemu przeobrażeniu prawdy realistycznej w możliwe transpozycje barwne i dzięki śmiałemu zastosowaniu wielorakiej perspektywy w zestawieniu postaci i tła pejsażowego, które tą drogą uzyskuje konsekwentne zbliżenie do pierwszego planu Jest to jeden z najlepszych na wystawie przykładów umiejętnego stylizowania rzeczywistości. Dużo kultury i zadatków na przyszłość widzę w grafice architektonicznej i książkowej **E. Kuczyńskiego.** Daleko tu jesteśmy od pewnych młodych artystów z innych stron Polski, u których architektury nie tyle przypominają monumentalne konstrukcje z muru i kamienia, ile roboty sklecone z rozłażącej się masy papierowej. Aż do radykalizmu w kierunku linearnym idzie w architektonicznej grafice **L. Kosmulski** (Nr 37—63). Młodzi artyści zdradzają tu jeszcze raz zdrową samodzielność przez wybór koncepcji; — **Ruczyński** przez proceder „czarne z białym lub jasnym" i przez dramatyzowanie efektu; Kosmulski przez zupełnie odmienną manierę czysto linearną. Ten nad wyraz pracowity artysta probuje się jednak w coraz to innych sposobach graficznych, waży się nawet na niedoścignione dziś ogółem, (bodaj wszędzie) finezuje miedziorytników 18 wieku (Nr 45 Stanisław August), — co rokuje dobrze na przyszłość. Równocześnie widzi lepiej niż niejeden inny grafik współczesny, ile coraz to innych nowości, godnych wskrzeszania, tkwi w manierach stylizowania i operowania rylcem jakie spostrzega u mistrzów 16 czy 17 wieku, które sam na swój sposób przetwarza w widokach Wilna. Wolałbym tylko, by tam, gdzie sam pojmuje rzecz przestrzennie więcej wyodrębniał pierwszy plan od dalszych. Jego pejzażowa grafika przypomina gobeliny Katedry wileńskiej a całość planu dowodzi, ile rozmaitości, podniet umie widzieć i pokazywać ze skarbnicy zabytków naszego miasta. Szczególniej cenię jego grafikę kolorową.

Odłożyłem na koniec uwagi o pracach **Wandy Krasnodębskiej - Reicherowej** i **Krystyny Wróblewskiej,** bo stanowią one osobną grupę, owianą inspiracjami z niedawnego pobytu we Francji po skończeniu studiów w Wilnie. Tylko, że chwała Bogu, a prawdopodobnie pod nieświadomym i tym lepszym wpływem atmosfery tutejszej, gdzie nikomu ani w głowie nie postoi brać za dobrą monetę wszystko co zagraniczne, dlatego że nosi stempel zachodni wczorajszo - dzisiejszy, — inspiracje te wyłaniają się z dzieł obu artystek w sposób, który świadczy o zdolności przesiania przez sito krytycyzmu, wrażeń i nauk, wyczytanych okiem z produkcji paryskiej. Nie widzimy na wystawie ani drzew, ani ciał podejrzanych o urobienie z waty, maczanej na jasno i na brudno zarazem. Nie widzimy też tych arcydzieł „portretowych", których sztuka polega na tak zwanej dumnie defiguracji, de facto zaś na wygodnym zaniedbaniu wnikania w istotę organiczną kształtu, na dzieleniu postaci n. p. na dwoje, wyrazu i na zapełnianiu go po przedzieleniu postaci w. p. na dwoje, dwiema taflami koloru, ze „wzruszającym" liryzmem adorowanego właśnie za jego surowość. Zaś trzeci kolor kompan godny towarzystwa, zanudza nas w tafli tła. A takie właśnie cuda przywiezione z Paryża zdarza się nam widzieć, czasami w Warszawie, opatrzone „głośnym" podpisem paryskim, albo warszawskim. Przypominam te dywagacje, aby lepiej podkreślić, że w Wilnie rzecz się ma zgoła inaczej. Nasze artystki dały dowód, że we Francji potrafiły z całym namysłem przeprowadzić dla siebie wnikliwą selekcję wpływów a z polsko - wileńską kulturą i z całą świeżością odczucia wybrać te, które płyną tam z dzieł bardzo nowoczesnych i z prądów śmiałych, ale też i reprezentujących w nowym, starą kulturę prawdziwie francuską; nie zaś najazd na Paryż dekadentów i cudzoziemców osobliwego nabożeństwa, umiejących tylko zręcznie tworzyć sztuczny zamęt i szum wokoło siebie.

Widzimy przed sobą w plonie obu artystek pokaźną liczbę 40 obrazów olejnych, akwarel, rysunków i rycin. Obie artystki cechuje ta rzetelna zaleta, że umiały wypowiedzieć tą drogą nie tylko pewne kierunki ale i siebie same, a zwłaszcza swej duchowości niewieściej, ujawnione w pejzażach przez czar pełnego świeżości i zwiewnej subtelności kolorytu (n. p. K. Wróblewskiej Nr 133, 137 i in. oraz W. Krasnodębskiej - Reicherowej Nr 65—69), — a równocześnie przez lekkość i wytworność rysunku.

Tam, gdzie chodzi o temat architektoniczny, godzi się on z poczuciem konstrukcji i dawnego stylu a więc ujawnia pogłębioną wiedzę i zmysł opanowania trudnych problemów. (Porównaj tej ostatniej Chartres, Arles Notre Dame de Paris Nr 72—75). Patrząc na te numery myślimy, że trzeba rasowych polskich pokrewieństw z duszą odwiecznej Francji i trzeba wiele umieć, aby tak wydobyć istotę gotyku najbardziej wytwornego i najbardziej ze wszystkich wyrafinowanego, t. j. francuskiego. Na przekór zaś niektórym mo że widzom dodam, że „Wieś Jankowicze" (Nr 130), K. Wróblewskiej jest zuchwałą, trochę może podlegającą zastrzeżeniom w pierwszym planie, ale cenną i bardzo ciekawą wypowiedzią programową w koncepcji trochę witrażowej (ale dawnej) przez zestawienia kompozycyjne, plan barwnych, zdecydowanych, jednolitych w sobie, obrysowanych charakteryzującym konturem, płaskich wewnątrz niego, ale realizujących równocześnie efekty przestrzenne przez ustosunkowanie konturów jednych do drugich.

Zakończyć można tylko zdaniem wypowiedzianym na początku. Ci co wystawę widzieli i ci, co na niej nie byli, powinni skorzystać z ostatnich dni, aby ją starannie obejrzeć i nią się, jako zadatkiem na przyszłość nacieszyć

M. Morelowski

Wystawy szkolne

Z wiosną rozpoczyna się okres wystaw różnego rodzaju: bardzo słusznie. Bowiem są to rewie prac zimowych, atrakcja dla wycieczek szkolnych wileńskich i ze wsi przybyłych. Młodzież zawsze się bardzo interesuje wyczynami swych kolegów. Wystawy zachęcają do zbierania okazów, do pracy ręcznej i są jakby egzaminem przed społeczeństwem.

Wystawa w Gimn. Orzeszkowej. Właściwie zbiór fotografii odnoszących się do Marszałka. Uczennice zebrały wszystko co zdołały dostać w domu i wśród znajomych, podzieliły na epoki życia Marszałka Piłsudskiego i estetycznie to przedstawiły w koło estrady z wielkim Jego portretem. Z setek fotografii patrzy na młodzież uśmiechnięta lub groźna, tak znana i kochana twarz, przywodząc na pamięć szczęśliwe chwile gdy Wilno Go oglądało tak blisko, wśród wpatrzonej ludności. Dobrze by było pozostawić w Gimnazjum takie muzeum pamiątek.

Wystawa uczennic w Gimn. żeńskim Kupieckim na Żeligowskiego. W niedzielę odbyła się uroczystość poświęcenia sztandaru szkoły, do której uczęszcza przeszło 300 słuchaczek: w tym roku wyjdą pierwsze absolwentki na świat kupiecki, do pracy w sklepach i kooperatywach.

Uprzejme panienki oprowadzają gości po działach szkoły. Widzimy wzorowo urządzony sklep. wystawę materiałów na suknie, (tej zimy uczennicy stawały do konkursu estetycznych wystaw sklepowych w Wilnie) dalej wszystko co się odnosi do towaroznawstwa, do systemu handlu u nas i zagranicą, urządzenie sklepów. Szeroko i dowcipnie przedstawia się dział reklamy i ogłoszeń: jak je umieszczać i zdobić. Łatwe wykresy geograficzne, wystawy sklepowe, organizacja i technika handlu. Wyniki pracy absolwentek są ciekawe bo widać w nich dążenie do traktowania zagadnień handlowych twórczo.

Całą wystawę płodów ziemi popularnych w handlu widzimy systematycznie ułożone: dział lniarstwa, (ciekawe, że ziemie płn. wschodnie Polski nie mają ani jednej fabryki przerabiającej len, tylko ręczne warsztaty). Są i wszelkich gatunków grzyby, próbki skóry, drzewa do forniru, włókien, (celuloza), interesujące tkaniny z mleka, (lanital), jeszcze nie udoskonalone. Cała wystawa jest umiejętnie zorganizowana, praca uczennic przedstawiona jasno: dokładnie—eksponaty i zbiory świadczą o starannym doborze potrzebnych materiałów.

Wyroby chałupnicze (Zamkowa 4). Wilno słynie z wyrobów ręcznych, wykonywanych w suterenach, na przedmieściach i wogóle w „kąteczkach". Zebrać takie wyroby, wystawić je, pokazać i nawiązać kontakt publiczności z tą pracą, to dobra myśl realizowana przez b. posła p. Helmana.

Najładniejsze są wyroby czeczotkowe p. Filipowicza i Piekarskiego. Alsta zabawki kolorowe zasługują na wyróżnienie, zwłaszcza konne wojsko. Lalki Giedrojcia, ceramika Limonta, robótki Rodziny Rezerwistów, prace 74-letniego staruszka, (śliczne, inkrustowane pudełka) i głuchoniemych zasługują na pochwałę.

Kwiaty z drzewa i wyroby koszykarskie są mniej ładne, niż się to widzi na wileńskich kiermaszach, ale np. dywaniki ze szmat lub trykotaże p. Fidorowej są bardzo estetyczne i praktyczne.

Obok bazaru z wyrobami ludowemi, wskazane jest by w Wilnie istniał stały sklep, giełda czy jak ją nazwać wyrobów domowych — to lepsza nazwa, niż „chałupniczych", bo w mieście trudno mówić o chałupach, chyba o ruderach?

W takim Bazarze wyrobów domowych, który by przyjmował w komis różne roboty wyczynione w wolnych chwilach u siebie, mogło by się znaleźć to wszystko co różni bezrobotni, emeryci, amatorzy tworzą sobie na boku od spraw zawodowych. Może by się odkryły nie jedne zdolności, rozwinęła oryginalna pomysłowość, której na razie nie widać? W każdym razie byłoby jakieś kierownictwo stronę estetyczną takich wyrobów, bo ta także nie raz szwankuje.

H. Romer.

Młodzież dla armii

Dnia 12 maja br. na Stadionie Wojska Polskiego odbyła się uroczystość przekazania przez 4 państwowe liceum i gimnazjum im. Adama Mickiewicza w Warszawie dwóch ręcznych karabinów maszynowych z pełnym oporządzeniem oddziałowi warszawskiej brygady obrony narodowej. Zdjęcie przedstawia moment uroczystego przekazania przez młodzież karabinów maszynowych.

Spłonęło pół miasteczka estońskiego

TALLIN. (PAT.) W miasteczku Wypsu, nad brzegiem jeziora Pelpus wybuchł w sobotę katastrofalny pożar.

Ogień spotęgowany wichrem strawił w ciągu kilku godzin niemal połowę domów mieszkalnych, mimo wysiłku licznych straży pożarnych. Kilkanaście osób zostało ciężko poparzonych, a setki znajduje się bez dachu nad głową.

Tabela loterii

7 dzień ciągnienia 4-ej klasy 41-ej Loterii Państw.

I i II CIĄGNIENIE

GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana 10.000 zł padła na nr. 107416

25.000 zł.: 11763

15.000 zł.: 61769

10.000 zł.: 3586 123978 142216

5.000 zł.: 135783

2.500 zł.: 910 23569 24210 33184 33469 38588 83188 123407 130155 139723

2.000 zł.: 26507 31455 79116 81059 94170 98742 98728 125277 138259 139179

1.000 zł.: 1541 7243 8437 10216 17430 21410 23160 34775 36027 38797 44026 50067 57141 59033 63697 64960 70669 70393 96854 95551 106698 106558 113848 115149 123695 128346 129461 148831 149770 155337

WYGRANE PO 250 ZŁ.

49 75 290 320 34 62 599 650 711 43 919 1012 175 219 55 39 489 538 619 29 707 94 907 2028 153 237 411 79 50 33 53 91 978 99 3020 215 424 63 69 504 43 633 38 98 758 833 963 4038 125 67 241 484 828 5084 60 61 172 70 95 272 365 96 410 67 633 746 49 67 80 954 6016 104 46 544 65 938 7005 26 38 71 264 369 457 673 94 660 840 77 8115 226 71 414 35 579 608 800 63 82 957 74 76 9003 18 156 243 364 585 92 606 75 711 26 964 96 95 10099 115 64 211 462 600 300 824 85 936 61 11210 325 443 520 38 925 12045 181 204 79 493 89 526 52 812 13150 230 327 352 61 585 746 891 14007 25 68 91 176 242 697 755 60 846 15040 56 104 212 356 439 80 569 848 69 94 967 16071 254 342 44 452 74 507 685 728 85 904 64 84 85 17136 384 662 98 544 605 40 723 817 34 61 80 18036 75 64 195 507 77 600 38 721 19058 70 124 231 412 535 790 20246 85 420 509 662 703 6 44 882 964 21062 213 390 35 75 83 403 20 544 30 65 820 52 924 78 22060 414 36 611 776 801 32 903 56 78 71 23009 138 78 352 77 434 59 92 98 749 85 811 62 24002 78 192 97 492 62 90 503 63 651 69 758 92 808 25139 440 49 540 75 618 84 725 63 891 952 64 96 26026 118 47 59 63 76 97 308 48 73 523 638 82 735 905 61 27148 65 352 305 14 33 701 34 34 854 918 28198 191 491 527 700 62 868 29018 59 153 201 68 376 89 505 17 617 19 32 724 818 29 49 84 928 43 30067 73 80 193 406 645 31 750 868 956 72 31161 294 687 794 32029 35 101 275 386 442 92 527 37 861 799 871 913 50 86.

33174 84 96 233 321 696 822 34112 210 31 48 53 314 454 559 691 735 851 980 35018 243 385 417 78 612 19 74 737 801 76 83 88 903 59 93 36073 83 121 297 317 73 598 642 764 843 966 37103 407 509 719 60 38022 159 225 445 51 79 98 547 650 99 714 39087 221 404 547 60 650 816

40089 343 408 513 75 650 755 81 91 41000 323 415 62 89 622 727 833 902 5 42204 10 42 320 431 64 66 588 644 872 43003 42 56 88 150 72 328 84 539 58 695 752 44086 45288 455 539 659 97 741 890 4601 44 94 336 587 609 851 76 964 660 819 41 47001 48 101 263 334 883 968 43061 299 361 488 560 707 43 610 35 74 93 759 40 63 65 74

49010 122 65 294 302 491 652 72 800

50075 106 298 300 22 40 47 88 537 44 801 18 54 77 934 99 51032 140 304 90 400 79 573 605 18 49 68 826 978 52260 401 49 933 53 53025 53 213 318 28 481 551 606 734 872 98 924 54062 94 206 56 79 368 448 75 598 604 748 807 27 85 946 55128 238 308 508 781 883 56061 178 84 280 359 81 411 517 644 87 752 85 884 57022 149 287 98 504 22 31 644 91 759 73 888 955 59170 201 2 546 90 724 849

60203 69 78 493 579 849 61087 275 424 696 850 76 930 62027 147 53 305 29 70 99 506 71 756 879 99 63234 301 68 483 750 854 64151 75 96 374 462 544 603 777 831 92 985 65079 123 322 31 39 90 401 54 929 87 66079 148 77 26 52 556 764 829 959

67010 59 104 79 210 66 79 455 556 664 720 76 893 913 62 96 68002 46 60 423 28 518 65 71 679 736 876 942 69102 17 341 44 410 93 517 65 831 43 72 83 907 56 70159 67 299 375 78 85 96 458 587 90 672 926 71015 111 389 671 77 717 58 72026 73 79 128 61 395 559 77 648 744 855 73032 186 373 81 446 547 94 649 746 958 51 94 74335 411 603 81 93 840 931 64 75150 257 61 339 44 45 418 505 86 774 997 76105 444 78 310 33 56 61 572 670 80 91 900 77165 375 463 592 803 900 65 80 78075 221 35 301 412 90 560 672 91 845 79132 240 417 88 95 99 508 614 705 900 87

80141 246 349 411 29 588 723 37 802 24 32 901 81034 120 80 202 393 99 443 590 600 716 814 71 94 982 82028 236 313 76 420 23 566 74 856 76 931 83029 50 95 380 89 426 525 831 62 925 40 84011 52 220 301 6 16 485 88 520 617 788 931 78 88 85122 220 94 332 430 594 607 71 790 879 902 86006 39 108 336 83 555 686 805 51 58 943 49 87083 216 36 663 948 93 88152 387 571 624 67 83 856 952 89000 66 181 393 511 67 601 769 856 911

90165 236 361 482 698 815 949 91002 148 209 28 49 55 407 33 83 619 54 734 92140 264 60 540 652 60 855 80 93 973 93014 53 64 68 424 80 552 633 94032 135 78 93 357 481 769 95099 295 532 89 714 96000 310 48 81 451 61 577 670 72 97128 299 332 428 527 723 62 829 98004 75 118 318 34 429 717 79 822 956 99212 13 22 397 416 652 17 98 917 100008 25 41 205 592 736 61 62 81 101294 310 531 687 747 0203 119 206 67 332 37 68 501 13 620 730 33 846

103151 74 89 371 91 495 602 702 57 809 38 75 920 104133 223 32 38 43 400 658 76 811 28 958 105188 240 42 457 511 15 21 35 714 60 86 99 917 40 106000 185 294 319. 560 93 620 917 27 107038 299 418 41 49 69 635 711 814 47 968 88 96 10196 329 30 80 430 562 771 881 948 64 109035 77 139 94 215 342 61 413 17 521 680 96 892 110298 480 696 745 813 61 95 97 930 99 111078 323 528 657 781 804 927 112203 25 72 817 964 72 89 113300 22 58 687 767 858 978 114111 291 352 589 773 803 115059 296 411 72 566 679 748 116213 366 514 637 738 94 990 117109 24 88 314 71 73 551 81 718 83 834 118105 23 228 358 434 78 554 654 789 92 979 119022 31 86 173 202 398 434 560 628 764 96 876 918 120015 78 114 62 270 510 69 894 121095 227 346 404 7 26 654 829 963 70 122014 121 76 519 769 844 81 988 95 123082 85 136 254 300 91 496 559 80 632 42 83 955 93 124173 244 458 613 44 68 78 733 801 954 125322 46 68 77 88 91

[illegible] 369 72 78 94 473 536 63 785 86 820 90 126022 261 350 406 624 761 842 985 127020 57 147 521 95 653 87 800 8 65 69 926 128110 228 313 40 41 438 525 73 677 761 808 49 129019 202 374 75 407 97 663 731 83 130035 196 320 96 402 46 537 41 77 790 803 914 78 131012 229 95 445 97 504 5 862 907 132102 25 36 33 410 23 81 554 631 744 68 898 993 133153 399 414 579 134057 143 94 472 544 760 75 135001 71 166 72 81 216 467 538 740 98 925 136040 100 201 18 37 69 329 39 40 68 481 572 834 916 41

137082 115 29 70 206 57 327 89 572 77 601 10 20 83 735 801 38 74 934 138027 27 213 315 400 687 734 57 139049 343 93 406 512 64 716 38 813 18 85 984 97 140031 143 89 264 76 83 307 21 794 824 958 141084 240 54 65 356 550 97 643 743 74 906

142132 97 279 301 12 37 89 415 533 143069 304 36 440 87 562 66 144062 111 18 247 93 327 45 428 707 842 145119 646 146104 63 257 315 649 713 147117 371 475 86 614 717 52 806 42 148085 122 83 462 978 149030 250 337 52 479 758 887 150057 175 243 55 04 122 751 883 93 151237 483 628 722 26 33 42 55 836 152033 69 142 358 69 95 600 20 736 91 934 153038 44 343 68 499 696 881 914 49 56 154139 299 502 35 56 62 95 721 87 808 932 80 155041 387 436 502 11 745 979 156063 153 94 204 32 44 330 425 52 67 95 574 762 83 909 157028 156 228 66 76 335 46 430 46 83 670 902 52 158104 48 299 464 88 507 646 62 721 842 95 932 159032 47 102 212 588 608 849 160258 312 96 469 519 84 95 690 798 834 93 947 161020 69 121 97 324 42 509 43 601 66 871 162098 120 440 66 506 19 39 46 634 753 62 851 48 345 163042 214 41 420 664 84 857 942 47 75 164011 56 90 137 97 227 440 567 668 824 924 90

III CIĄGNIENIE

GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana 20.000 padła na Nr. 151626

75000 na Nr. 107224

50000 — 26648 156999

25000 — 28139

10000 — 72298 128327 147339

5000 — 18445 64776 135895 142617

2500 — 16230 25462 97794 97796 102770 107781 119302 119895 147754 152932 155379 164469

2000 — 5701 22853 23379 40624 54386 90195 95716 101032 109459 116854 133742 138101 142731

1000 zł. — 1028 8995 10509 14527 19734 27696 36819 40557 40949 44704 45145 49298 53435 54535 58495 61570 63623 69994 71447 75872 76493 78109 88940 93731 109600 111491 123404 124352 126256 127763 129666 133412 134709 144841 154745 154888 157943 161851 162715

WYGRANE PO 250 ZŁ.

42 69 177 207 506 70 702 872 1109 421 2122 274 397 427 36 83 658 3037 200 313 81 819 4042 913 5020 204 30 62 573 639 773 968 6226 408 69 95 676 980 8038 762 938 9070 775 856 10373 98 435 59 517 50 71 821 11190 633 803 918 12171 958 13250 724 75 14320 640 15014 108 409 50 663 734 16067 256 331 80 69 772 897 943 17458 517 683 18207 841 68 995 19307 781 20164 92 21121 682 22009 53 68 437 57 570 715 901 23228 342 470 91 531 631 24082 95 999 25152 388 507 55 605 23 875 959 26991 27056 231 871 77 971 28383 446 90 90 29167 471 30271 403 40 31333 454 629 738 801

926 40 48 32066 385 452 79 521 43 893 33050 270 527 92 728 32 950 34101 478 993 35209 53 529 58 83 606 788 96 808 39 906 16 74 36449 37070 414 40 575 609 770 850 86 928 38050 351 39023 39 513 58 717 927 58 40040 429 41168 534 659 716 966 42681 82 43506 905 44583 45933 46013 103 80 209 65 98 301 526 72 47500 927 35 48153 288 376 641 713 16 876 949 71 49045 223 749

50842 66 976 51142 223 607 921 52419 538 59 685 889 53083 479 777 54244 354 96 422 53 64 551 77 670 55118 56054 71 79 24 69 03 55 57116 503 652 725 58289 309 409 671 833 939 59075 457 85 99 760 981 60046 149 117 61851 62148 350 665 63001 129 344 78 450 64103 41 305 419 65306 10 641 66075 261 310 477 783 847 67277 352 485 97 710 53 54 68058 164 89 270 334 484 728 69269 570 983 70070 314 701 71114 829 47 933 72117 24 267 398 474 502 72 620 73039 177 244 376 543 90 74199 304 41 98 479 749 75060 672 76148 661 859 77194 236 78 78272 869 984 79141 258 371 526 657 917 80267 405 509 81306 783 905 82214 326 415 733 887 83252 419 84412 36 738 85020 130 432 67 533 886 953 86065 72 236 374 81 415 628 79 826 998 78059 112 657 760 88091 268 348 53 663 858 89008 90194 624 772 835 42 954 91150 475 526 70 615 844 72243 526 670 877 93072 172 316 986 94531 95176 280 349 494 509 638 88 917 96106 300 890 979 97336 539 692 821 33 98008 351 4 452 514 740 872 99221 522

100208 62 233 73 728 101161 78 203 303 480 655 716 102393 987 103076 305 15 485 513 29 55 629 994 104087 109 295 700 17 834 964 105099 447 547 160291 334 426 855 107059 61 102 281 301 541 43 815 970 108360 79 651 95 109253 709 944 110257 537 732 854 969 111153 256 65 519 780 112003 100 205 436 57 540 934 113410 600 747 114074 82 319 79 115430 642 116727 30 44 117123 662 80 709 35 72 118011 354 69 436 89 556 606 732 48 119056 93 102 10 22 495 533 236 62 951 120043 223 43 482 854 908 121079 87 151 442 543 852 122106 405 515 86 603 89 727 81 957 123066 367 623 43 797 124297 595 738 50 943 97 125541 684 126199 321 458 127047 179 99 282 836 128058 149 91 607 129189 696 734 130006 7 65 109 10 94 131096 191 341 132545 971 133067 241 83 310 974 611 810 80 134593 653 135285 397 423 670 84 767 845 136348 54 800 68 137047 171 78 780 827 138329 412 634 786 810 139151 316 807 30 140795 141408 47 57 770 954 56 142209 40 99 143040 536 230 774 807 45 67 144122 248 844 942 145366 439 58 539 654 146481 147113 880 99 148121 80 318 441 623 857 87 149156 256 377 757 150485 804 157251 351 92 428 678 847 152414 981 153066 523 649 852 984 154015 362 155207 399 156336 455 631 157079 102 46 246 359 424 604 703 158051 865 529 1 60 159088 342 480 547 99 160519 53 54 972 161014 84 904 162058 165 99 302 436 83 649 193319 87 164084 344 96 476 610 71

IV CIĄGNIENIE

WYGRANE PO 250 ZŁ.

197 252 416 89 614 853 926 1529 690 822 908 14 2002 375 414 76 3009 399 484 608 787 98 969 88 4076 186 404 22 43 93 505 5126 347 555 6053 266 600 784 861 924 49 7023 64 127 380 435 71 78 509 668 836 8213 55 86 97 467 93 9001 38 434 64 516 975 10104 48 62 68 284 908 11009 156 263 319 408 71 555 74 703 12041 208 446 256 15137 288 312 708 9 238 905 16118 238 326 409 761 17307 54 81 686 877 925 18363 91 404 601 761 19402 3 566 604 20130 378 485 524 72 21048 159 275 350 401 62 853 22025 436 548 75 694 735 91 23064 281 24061 62 536 897 25297 476 810 26020 32 164 553 736 870 987 27210 317 430 588 648 740 45 28022 739 82 803 29503 804 30091 159 235 568 607 881 31524 32200 817 910 75 33061 130 235 491 503 70 99 34054 124 49 834 910 35146 254 437 685 987 36144 47 310 558 667 833 37093 114 244 477 510 672 700 970 38341 755 79 833 41 58 974 39377 508 26 707 966 49 84 40136 53 427 614 41015 56 266 426 548 42100 698 801 99 43020 125 97 360 87 668 44123 31 678 45167 278 363 911 69 46381 759 47257 847 54 69 809 55 67 48152 678 838 956 90 49449 87 940 66.

50109 36 224 40 378 489 737 51040 104 575 809 52133 443 724 29 87 901 15 53423 92 555 885 920 61 54096 117 23 78 305 468 840 55056 106 281 937 56138 63 389 626 765 827 966 97 57104 216 463 677 755 58006 311 686 797 59031 34 267 741 884 921 61045 212 777 895 62123 418 761 63159 87 325 418 27 836 982 64029 91 109 61 253 674 834 65162 224 67 444 972 66321 475 504 629 972 67328 708 9 68183 322 547 69375 432 40 94 827 70179 427 40 697 703 71248 602 13 49 827 79 72402 14 96 708 926 73351 74194 233 650 847 75419 46 542 977 76826 82 77041 110 376 641 776 995 78315 425 52 937 51 79101 745 880 988 80072 94 520 812 15 91 337 552 91 720 63 918 82379 436 505 626 83513 635 764 937 84091 155 65 380 504 730 864 85044 65 255 88 317 423 517 86125 384 476 587 986 93 87999 463 88206 77 82 357 480 83 665 861 89131 43 267 351 689 854 968 72 90 90054 594 91031 355 712 904 92265 68 367 413 522 780 93168 966 272 337 485 712 94023 225 898 95051 583 646 96010 329 472 520 604 42 798 922 62 97079 189 269 70 427 503 98262 406 18 99228 509 34.

100072 143 207 302 454 672 710 101304 738 872 92 976 102090 477 89 103259 619 96 707 76 943 104374 470 779 861 105501 62 686 106199 414 725 89 107084 484 86 613 886 940 108027 846 458 581 686 954 109393 881 911 110194 346 429 111268 476 582 820 112187 244 490 897 911 113140 38 227 94 96 339 625 904 114304 16 98 441 115014 458 85 827 116077 153 204 92 306 81 117149 237 597 640 734 969 118487 725 62 119486 985 120122 300 586 121387 522 605 26 840 122018 140 455 549 752 123845 973 124293 364 445 528 908 125113 400 552 619 53 762 126315 422 655 813 76 971 127127 88 334 892 128051 267 575 93 638 129222 395 528 33 787 867 958 90 130081 413 614 826 131215 363 86 470 561 812 26 132522 678 804 965 133010 113 204 26 529 78 750 974 134323 885 925 59 135062 359 434 563 603 16 31 64 770 980 136049 904 17 137048 69 222 570 138046 139288 378 867 140092 777 83 141072 94 313 619 894 901 142107 356 72 565 825 143013 84 256 475 709 63 85 812 144034 490 882 910 145045 178 254 950 146189 412 589 91 840 912 42 147075 490 696 723 86 971 148082 921 149014 303 527 609 889 966 82 150008 182 287 326 97 490 714 835 87 919 151330 517 690 27 69 740 56 990 152135 52 435 696 721 64 900 90 153007 239 732 866 67 907 154031 69 70 99 214 756 800 929 62 155123 67 294 702 156213 334 483 598 797 157052 167 245 60 404 784 158030 84 109 359 411 46 621 831 159182 98 236 692 757 879 160211 342 98 477 94 547 62 678 970 161405 85 249 87 554 73 707 17 985 164067 594.

Anna Stołypinówna

Córka b. premiera rosyjskiego.

Przekł. aut. St. Honesti.

6)

Tragiczny los mego ojca

Wspomnienia z czasów I-ej rewolucji rosyjskiej (1905—1911 r.).

VIII.
RASPUTIN.

„Udzieliłem dziś posłuchania pewnemu wieśniakowi z Syberji, Grzegorzowi Rasputinowi", pisał pewnego dnia cesarz do mego ojca. Miałem zamiar poświęcić mu nie więcej nad 10 min. czasu, rozmawiałem zaś z nim przeszło dwie godziny. Myślę, że jest obdarzony wielką i dobroczynnie działającą siłą magnetyczną. Jeśli Pan zechce przyjąć go i pozwolić mu zbliżyć się do swej córki Natalji, może będzie mógł przyśpieszyć ostateczne wyzdrowienie biednej małej".

Rasputin raz tylko jeden złożył nam wizytę. W rzeczy samej człowiek ten miał oczy jakieś niezwykłe, siłę wzroku niewątpliwie zdolną wywrzeć wrażenie na ludzi nerwowych. Jednak podrażnił tylko Natalję, gdy u jej łóżka wymamrotał jakąś modlitwę i powiedział kilka zdań o sensie dość niezrozumiałym.

Nie wrócił do nas więcej, gdyż nie podobał się memu ojcu. Umiał jednakże pozyskać zaufanie cesarzowej, która przypuszczała, że dobrze działa na chorego carewicza. W owej epoce Rasputin nie miał jeszcze wpływu na politykę, lecz jego częste przebywanie w apartamentach rodziny cesarskiej wywoływało plotki. Ojciec mój mówił o tym z cesarzem, który odpowiedział, że to jest prywatną sprawą jego rodziny.

Niemniej jednak, dopóki żył mój ojciec, Rasputin nie miał wielkiego wpływu i nawet przebywał w stolicy nie stale, tylko od czasu do czasu, pozostając przeważnie w swej odległej wiosce syberyjskiej w gubernii tobolskiej.

IX.
PRZECZUCIA CESARZA MIKOŁAJA II.

W r. 1909 byliśmy w Petersburgu obecni przy odsłonięciu pomnika cesarza Aleksandra III, którego nazwano bojownikiem sprawy pokoju. Duży plac pokrywał gęsto tłum ludu. Nasze miejsca znajdowały się niedaleko od cesarskiej loży. W pewnej chwili zasłona pokrywająca pomnik osunęła się nagle. Ujrzeliśmy odlaną w bronzie ogromną, ciężką figurę cesarza Aleksandra III, siedzącego wierzchem na olbrzymim bronzowym koniu. Jedną ręką wsparł się na biodrze, drugą trzymał cugle, zdając się poskramiać niecierpliwość rumaka. Skupione spojrzenie kamiennych oczu wyrażało niezłomną wolę do swego celu.

Rozpoczęła się defilada świetnych pułków gwardji przed cesarzem z bronzu i cesarzem żyjącym. Gdy nadeszła kolej starych grenadierów w wielkich futrzanych czapkach, ces. Mikołaj II dobył szabli i stanąwszy na ich czele, począł komenderować sam. Miał miły głos o srebrzystym brzmieniu, którego wdzięk zjednywał mu serca. Mówiono, że Aleksander I miał głos podobny.

Mikołaj II bardzo kochał wojko i nawet rozruchy w 1905 roku, które odbiły się echem w armii także, nie mogły zmniejszyć tej miłości. Uważał się sam za pierwszego żołnierza w Państwie. I tego więc dnia, jak zawsze gdy się stykał z wojskiem, ożywił się i oczy jego, zwykle smutne, oczy człowieka, który dźwiga ciężki krzyż, rozświecił jakiś szczęśliwszy, wewnętrzny uśmiech.

Pewnego dnia, rozmawiając z mym ojcem o jutrze Rosji, cesarz nie ukrywał głębokiego smutku, który go opanowywał zawsze, gdy myślał o przyszłości swego kraju i własnej. Ojciec starał się delikatnie mu przeczyć.

— Proszę zajrzeć do kalendarza i stwierdzić, w jakim to dniu przypadło moje przyjście na świat — rzekł cesarz

Gdy mój ojciec odszukał w kalendarzu właściwą datę, okazało się, że cesarz urodził się w dniu Joba, — tego nieszczęsnego Joba, który leżąc okryty ranami na łożu cierpień, widział ruinę swego domu, śmierć dzieci i śmierć swych najbliższych.

Czy widział już może w mglach przyszłości mroczną piwnicę tego zgubnego w śniegach syberyjskich domu, która pewnej złowrogiej nocy miała się zalać krwią rodziny i jego własną?

X.
DRAMAT KIJOWSKI.

Memu ojcu udało się nietylko uspokoić zamieszki rewolucyjne z r. 1905, lecz także ciągnąć dalej swą politykę wewnętrznego przetwarzania Państwa w drodze reform, i to pomimo wielkich trudności, jakie miał ze strony Dumy, zarówno z jej skrajnej prawicy jak też lewicy. Ojciec szczególniej był oddany idei reformy agrarnej, która miała na celu ułatwienie nabycia ziemi licznym rzeszom małorolnych wieśniaków.

Nadeszło upalne lato 1911 roku. W końcu sierpnia ojciec wyjechał do Kijowa, stolicy Ukrainy, gdzie miał przybyć cesarz na odsłonięcie pomnika Aleksandra II, jego dziada. Przygotowano w związku z tym szereg uroczystości i m. in. cesarz miał przyjąć deputacje ziemstw gubernialnych, które mój ojciec kilka miesięcy przedtem, ukazem cesarskim, powołał do życia w guberniach zachodnich.

Była to ostatnia jego podróż: kula morderca czyhała już na niego.

Kijów, kolebka Rosji, piękne miasto, pobudowane na lesistych wzgórzach nad szerokim błękitnym Dnieprem, przepełniony był w tych dniach po brzegi. Zjazd był ogromny i za cesarzem, który przybył ze swym dworem, zjechało także wiele wysoko postawionych osobistości urzędowych. Mówiono sobie wzajem półgłosem, że policja w Kijowie była źle zorganizowana, bezpieczeństwo niedostatecznie zapewnione. Odczuwało się, że się przygotowuje dramat.

Oczekiwane uroczystości poczęły się odbywać według zgóry ustalonego programu. Nastąpiło odsłonięcie dwóch pomników zkolei; po tym było przyjmowanie licznych deputacji jedna za drugą; wreszcie — manewry wojskowe.

Mój ojciec, jak zwykle, nie troszczył się wcale o swe bezpieczeństwo, zdając się nie spostrzegać, że w Petersburgu był pilnie strzeżony, w Kijowie zaś ta ochrona sprowadzała się omal do zera. Przechadzał się pieszo po mieście, sam, wzbudzając niepokój swych przyjaciół, którzy słusznie się obawiali, że taki niezwykły zjazd do Kijowa osób zajmujących wysokie stanowiska rządowe może wywołać zamach ze strony terrorystów.

Tajna policja posiadała wiadomość, że w Kijowie oczekiwano przybycia z zagranicy pewnej niebezpiecznej terorystki. Nie zaaresztowano dotąd znanych policji członków tej partji, aby nie wzbudzić jej czujności i móc „nakryć", jak mówiono, ich wszystkich, gdy zamtą przybędzie.

Wiadomości te pochodziły przeważnie od niejakiego Bagrowa niedawno przyjętego do służby w tajnym wywiadzie i wyżsi urzędnicy policyjni przywiązywali wielką wagę do tych rewelacyj.

Nużące oficjalne przyjęcia i uroczystości następowały jedna za drugą. Było gorąco i czuć było burzę w powietrzu. Urządzono zabawę letnią w parku nad Dnieprem, t. zw. Ogrodzie Przemysłowym. Podczas tej zabawy towarzyszący memu ojcu zauważyli znowu, — gdyż mieli już okazję widzieć go przedtem, młodego bladego mężczyznę, który stał obok wezwanego z urzędu fotografa. Ten młody człowiek wpatrywał się w mego ojca, zdając się nie widzieć nic innego. Byli zdziwieni uporczywym i gorączkowym wzrokiem tego młodzieńca, którego brali za pomocnika fotografa. Był to Bagrow, niedawno przyjęty agent tajnej policji — i przyszły morderca mego ojca.

Wieczorem 1-go września (starego stylu) dawano w teatrze galowe przedstawienie, na którym miał być obecny cesarz. Na afiszu figurowała opera Rimskiego — Korsakowa p. t. „Car — Sułtan". Zwykła publiczność nie miała wstępu na to przedstawienie, którego słuchacze i widzowie składali się wyłącznie z osób zaproszonych; kilka miejsc na parterze zarezerwowano dla policji.

Tegoż dnia z rana ojciec zapytywał, czy udało się policji wyśledzić i przytrzymać tę terorystkę, która miała przybyć z zagranicy. Odpowiedziano, że nie, lecz że nie miało to wielkiego znaczenia, bo nazajutrz cesarz ze swym dworem i wszyscy towarzyszący mu dygnitarze mieli opuścić Kijów, pozostawało więc tylko to galowe przedstawienie w sali teatru, łatwiej do strzeżenia i do przeprowadzenia ścisłej kontroli osób wchodzących.

(D. c. n.)

KRONIKA

MAJ 16 Wtorek

Dziś: Andrzeja Boboli
Jutro: Paschalisa W.

Wschód słońca — g. 3 m. 14
Zachód słońca — g. 7 m. 15

Spostrzeżenia Zakładu Meteorologii USB w Wilnie z dn. 15.V. 1939 r.

Ciśnienie 757
Temperatura średnia + 17
Temperatura najwyższa + 22
Temperatura najniższa + 9
Opad 5,7
Wiatr: wschodni
Tendencja barom.: spadek
Uwagi: dość pogodnie.

WILEŃSKA

DYŻURY APTEK:

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: Nałęcza (Jagiellońska 1); S-ów Augustowskiego (Kijowska 2); Romeckiego i Żelańca (Wileńska 8); Frumkinów (Niemiecka 23); Rostkowskiego (Kalwaryjska 31).

Ponadto stale dyżurują apteki: Paka (Antokolska 42); Szantyra (Legionów 10) i Zajączkowskiego (Witoldowa 22).

Z KARTY ŻAŁOBNEJ.

— S. p. PAWEŁ KLECZKOWSKI, kpt sztabu byłej armii polskiej we Francji, prezes Związku Dziennikarzy Polskich i były dyrektor Agencji PAT w Paryżu, po krótkich i ciężkich cierpieniach opatrzony śś. Sakramentami zmarł w Paryżu dnia 2 maja rb.

Nabożeństwo żałobne za spokój jego duszy odbędzie się w Wilnie dnia 17 maja rb. w kościele św. Kazimierza (oo. Jezuitów) o godz. 9-ej rano.

MIEJSKA.

— MAGISTRAT PORZĄDKUJE OTOCZENIE DOOKOŁA RATUSZA. Prace przy restauracji Ratusza dobiegają już końca. Obecnie Magistrat zatroszczył się o uporządkowanie otoczenia dookoła gmachu Ratusza. Widok na odnowiony Ratusz psują trzy jatki znajdujące się przy ul. Wielkiej 43. Zarząd Miejski postanowił je usunąć. Zostaną one w najbliższym czasie wykupione od właścicieli.

WOJSKOWA

— KTO DZIŚ STAJE DO POBORU? Dziś w kolejnym dniu poboru rocznika 1918 przed Komisją Poborową winni się stawić poborowi z nazwiskami rozpoczynającymi się na litery: I, J i L. Komisja Poborowa urzęduje w lokalu przy ul. Ostrobramskiej 25 od godziny 9-ej rano.

SPRAWY SZKOLNE

— WYJAZD KURATORA. 15 bm. wyjechał na jeden dzień do Białegostoku na Radę Wojewódzką Kurator Okręgu Szkolnego M. Godecki. W czasie nieobecności zastępować go będzie naczelnik Lubojecki.

ZEBRANIA I ODCZYTY.

— 368 ŚRODA LITERACKA. Na najbliższej środzie literackiej prof. dr Ludwik Chmaj z USB w Wilnie, omówi najnowszą książkę Aldousa Huxley'a — w odczycie zatytułowanym „Idee Apostolskie Aldousa Huxley'a". Początek o godz. 20.15.

ZE ZWIĄZKÓW i STOWARZYSZEŃ

— KOMITET FUNDUSZU OBRONY NARODOWEJ RZEMIOSŁA CHRZEŚCIJAŃSKIEGO ZIEMI WILEŃSKIEJ w Wilnie zawiadamia wszystkich ofiarodawców, że Walne Zebranie odbędzie się we wtorek 16 maja r. b. w lokalu Izby Rzemieślniczej w Wilnie, ul. Gdańska 6 o godz. 19.30 (7.30 wiecz.).

Na porządku dziennym sprawozdanie z działalności Komitetu.

NOWOGRODZKA

— NOWOGRÓDEK — STOŁPCE. Z dn. 11 maja wzmożona została komunikacja autobusowa na linii Nowogródek — Karolicze — Turzec — Mir — Stołpce. Z Nowogródka autobus odchodzi o godz. 5,30 i 15,30 ze Stołpców o 8,30 i 18,20.

— DO WILNA NA ZIELONE ŚWIĄTKI Związek Propagandy Turystycznej urządza wycieczkę autobusem. Koszt wynosi zł 950

— DO NOWOJELNI NA LATO. Znana już powszechnie ze swego suchego i ciepłego klimatu Nowojelnia, sposobi się do przyjęcia gości, którzy rok rocznie zasilają ją pewną dozą gotówki. Widać więc tu i ówdzie na prędce wykończone nowe domy, czuć pokostem od malowanych drzwi i okien, spotyka się nawet przyjezdnych panów, szukających odpowiednich lokali. Mimo wszystko w letnisku ludzie nie zapominają. Przyjeżdżają nawet z Warszawy. Co prawda nowojelnianie wysuwają między sobą obawy, że tego lata „letników" może zabraknąć, jednakże ceny są na razie zeszłoroczne. Dwupokojowe mieszkanie 200—400 zł za sezon, czteropokojowe 400—600 zł itd. Pensjonaty świecą jeszcze pustkami.

NIEŚWIESKA

— **Zadrzewienie dróg.** Dbając o podniesienie wyglądu estetycznego dróg w pow. nieświeskim, powiatowy zarząd drogowy, obsadził drzewkami 15 klm. dróg. Jedynie na odcinku szosy Nieśwież—Horodziej, drzewka ulegają częstym zniszczeniom na skutek wzmożonego ruchu.

— **Rzemiosło i handel w Nieświeżu.** Mimo stałego rozwoju rzemiosło i handel chrześcijański zajmując zaledwie 5-tą część w stosunku do handlu obcego. Spotyka na terenie powiatu nieświeskiego z ogromną przewagą konkurencyjną, stanowiącą aż 87%.

Rzemiosło nasze nadal nie ma dostępu do rynków zbytu i nie posiada własnej, odpowiednio zorganizowanej wytwórczości.

— **Staraniem Zw. Rezerwistów w Horodzieju** w ramach uroczystości żałobnych, dokonano poświęcenia pamiątkowego krzyża w czwartą rocznicę zgonu Marszałka Józefa Piłsudskiego.

— **Przed mikrofonem rozgłośni Baranowickiej** Nauczyciel gimnazjum nieświeskiego Włodzimierz Wirstink, wystąpi przed mikrofonem radia baranowickiego z recitalem skrzypcowym.

— **On grał, a oni wygrali..** Ordynat nieświeski Leon Radziwiłł od dłuższego czasu grał na loterii klasowej. Nie mogąc „się doczekać", ani stawki, ani wygranej, — oddał swój los pracownikom administracji, którzy w ubiegłym ciągnieniu wygrali 15.000 zł.

TEATR I MUZYKA

TEATR MIEJSKI NA POHULANCE

— **„MAŁA KITTY I WIELKA POLITYKA" — na przedstawieniu wieczornym!** Dziś, we wtorek dn. 16 bm. o godz. 20 powtórzenie wesołej, dowcipnej komedii w trzech aktach Stefana Donata **„MAŁA KITTY I WIELKA POLITYKA"** w inscenizacji i reżyserii Ziemowita Karpińskiego. Akcja sztuki rozgrywa się na tle konferencji rozbrojeniowej w Lugano i przeplatana jest zabawnymi sytuacjami i aktualiami politycznymi. Wykonawcy pp.: Buyno. Korwin, Nawrocka (Kitty), Śląska, Czapliński, Ilcewicz, Lasoń, Łodziński, Nowosad, Surzyński, Tatarski. Oprawa dekoracyjna — Jan i Kamila Golusowie. Ceny Popularne.

— Jutro, w środę dn. 17.V o godz. 20 „Mała Kitty i wielka polityka".

TEATR MUZYCZNY „LUTNIA".

— **„Cyrulik warszawski" w Wilnie.** Dziś o godz. 8 m. 15 wystąpi w Teatrze „Lutnia" znakomity zespół artystów teatru „Cyrulik warszawski" w rewii Fryderyka Jarosy'ego **„Ktoś z nas zwariował"**. W wykonaniu bogatego programu składającego się z 16 obrazów biorą udział F. Jarosy, Z. Terne, E. Kryńska, S. Grodzieńska, L. Lawiński, M. Rentgen, E. Minowicz, D. Boruński, W. Kucharski. Kierownictwo muzyczne L. Boruński i K. Gimpel.

Własne dekoracje i kostiumy.

Zapowiedź występów słynnego zespołu warszawskiego wywołała wielkie zainteresowanie. Kasa czynna od godz. 11 w. w ciągu dnia całego.

— **Popołudniówka świąteczna.** W czwartek nadchodzący ukaże się na przedstawieniu popołudniowym po cenach propagandowych romantyczna operetka Lehara **„Miłość cygańska"** z J. Kulczycką i K. Dembowskim.

— **Błękitna maska.** Zespół teatru „Lutnia" rozpoczął przygotowania do wystawienia ostatniej nowości słynnej operetki Raymonda **„Błękitna maska"**. Reżyseria M. Domosławskiego.

WIELKI KONCERT SYMFONICZNY NA FON.

Pod wysokim protektoratem Panów Inspektora Armii Gen. Dąb-Biernackiego, Wojewody Ludwika Bociańskiego i Prezydenta miasta Wiktora Maleszewskiego, odbędzie się we czwartek dnia 18 bm. o godz. 12 w sali kina „Mars" Koncert Symfoniczny, pod dyrekcją Kazimierza Hardulaka z udziałem znakomitego pianisty polskiego Witolda Małcużyńskiego. Na program złożą się między innymi Koncert Fortepianowy f-mol Chopina oraz Symfonia Niedokończona Schuberta. Całkowity dochód z koncertu przeznaczono na F. O. N.

Zjazd Kół Gospodyń Wiejskich

Ostatnio zapadła uchwała zwołania na czas trwania Zjazdu Młodej Wsi, który odbędzie się w dn. 1—3 września w Wilnie, równoczesnego Zjazdu Kół Gospodyń Wiejskich, obejmującego woj. wileńskie i nowogródzkie.

Prace organizacyjno-przygotowawcze są w toku.

Mecz piłkarski Warszawa — Kowno

W dniu 14 maja został rozegrany w Warszawie mecz piłkarski między reprezentacjami Kowna i Warszawy. Było to pierwsze w dziejach naszego sportu spotkanie piłkarzy polskich z litewskimi, które niewątpliwie zapoczątkuje stały i ożywiony kontakt sportowy polsko-litewski. Na zdjęciu — drużyna kowieńska w pełnym składzie.

Obwieszczenia wyborcze

Na ulicach miasta ukazały się już obwieszczenia Okręgowej Komisji Wyborczej ze wskazaniem kandydatów na radnych wszystkich list i adresów lokali Komisyj Obwodowych, w których odbywać się będzie w dniu 21 bm. głosowanie do Rady Miejskiej.

Obwieszczenia wydane zostały oddzielnie dla każdego okręgu. Jednocześnie rozplakatowano orientacyjny skorowidz ulic okręgów.

Giełda zbożowo-towarowa i lniarska w Wilnie

z dnia 15 maja 1939 r.

Ceny za owstan ardartowy lub średnie jakości za 100 kg w handlu hurtowym, parytet wagon st. Wilno. (Len za 1000 kg f-co wagon st. załadowania). Dostawa bieżąca normalna taryfa przewozowa,

Towar		
Żyto I standart	15.—	15.50
„ II „	14.50	15.—
Pszenica jara jednolita I st.	20.75	21.25
„ „ zbierana II „	19.75	20.25
Jęczmień I standart	—	—
„ II „	17.—	17.25
„ III „	16.50	17.—
Owies I „	16.—	16.50
„ II „	14.25	15.25
Gryka I „	21.75	22.2
„ II „	21.25	21.75
Mąka żytnia wyciąg. 0—30%	29.50	30.50
„ „ „ I-A 0—55%	26.50	27.—
„ „ razowa 0—95%	20.50	21.
Mąka pszen. gat. I 0—50%	38.50	39.50
„ „ „ I-A 0—65%	37.—	38.—
„ „ „ II 50—60%	29.75	30.25
„ „ „ II 60—65%	24.25	25.25
„ „ „ III 65—70%	17.50	18.50
„ „ pastewna	14.50	15.—
Mąka ziemniacz. „Superior"	—	—
„ „ „Prima"	—	—
Otręby żytnie przem. stand.	11.75	12.25
„ przen. śred. przem. st.	12.25	12.75
Wyka	19.50	20.50
Łubin niebieski	10.—	10.50
Siemię lniane bez worka	53.75	54.75
Len niestandaryzowany:		
Len trzepany Horodziej	2140.—	2180.—
„ „ Wołożyn	1730.—	1770.—
„ „ Traby	1730.—	1770.—
„ „ Miory	1430.—	1470.—
Len czesany Horodziej	2480.—	2520.—
Kądziel horodziejska	1740.—	1780.—
„ grodzieńska	1540.—	1580.—
Targaniec moczony	900.—	940.—
„ Wołożyn	1030.—	1070.—

Ceny ryb

za czas od 6.V do 12.V 39 r.

	hurt	detal
Karp żywy I gat.	2.20	2.40
Karp śnięty	1.60	1.80
Szczupak żywy wybor.	2.80	3.0.
„ „ średni	2.30	2.50
„ śnięty wybor.	2.00	2.20
„ śnięty półwybor.	1.80	2.00
„ śnięty średni	1.60	1.80
Leszcz śnięty wybor.	1.60	1.80
„ „ półwybór.	1.00	1.20
„ „ średni	0.60	0.80
Węgorz śnięty wybor.	1.80	2.00
„ półwyb.	1.60	1.80
Okoń półwyb.	1.00	1.20
„ średni	0.60	0.80
„ drobny A i B	0.40	0.80
Płoć średnia	—	—
„ drobna A i B	0.30	0.50
Sielawa mała	—	—
Stynka	—	—
Karaś półwybor.	1.—	1.20
Lin żywy drobny	2.—	2.20
„ śnięty wybor.	1.20	1.40
„ „ półwybor.	1.—	1.20

Wiadomości radiowe

KOBIETA W SAMORZĄDZIE.

Taki będzie tytuł pogadanki radiowej dla kobiet, którą we wtorek 16 maja, o godz. 8.50 wygłosi Maria Hillerowa.

UTWORY SCHUMANNA NA ALTÓWKĘ.

Utwory Schumanna na altówkę, a mianowicie „Obrazki bajkowe" op. 113 usłyszymy 16 maja (wtorek), o godz. 18.05 w wykonaniu znanego wileńskiego radiosłuchaczom artysty Mikołaja Doderonka.

GAWĘDA REGIONALNA.

Wygłosi ją Ciotka Albinowa. Usłyszymy przed mikrofonem tę popularną gawędziarkę 16 maja, godz. 18.20.

TORF.

Pogadankę gospodarczą we środę, 17-go kwietnia, o godz. 13.10 wygłosi w wileńskim studio Antoni Gołubiew i mówić będzie o torfie na Wileńszczyźnie.

RADIO

WILNO

WTOREK, dnia 16.V. 1939 r.

6,56 Pieśń por. 7,00 Dziennik por. 7,15 Muzyka z płyt. 8.00 Audycja dla szkół. 8.10 Program na dzisiaj. 8,15 Muzyka por. 8.50 „Kobieta w samorządzie" — pog. dla kobiet wygł. M. Hillerowa. 9.00—11.00 Przerwa. 11.00 Audycja dla szkół. 11,15 Motywy południa w twórczości kompozytorów słowiańskich. 11.30 Audycja dla poborowych. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Audycja południowa. 13.00 Wiadomości z miasta i prowincji. 13,05 Licea handlowe i administracyjne — pog. St. Maciejowskiego. 13,15 Koncert muzyki lekkiej. 14.00—15.00 Przerwa. 15,00 „Straszne przygody Toffi" — opow. dla młodzieży. 15.15 Harcerze wileńscy przed mikrofonem. 15.30 Muzyka obiadowa. 16.00 Dziennik popołudniowy. 16.08 Wiadomości gospodarcze. 16.20 Przegląd aktualności finansowo-gospodarczych. 16.30 Recital śpiewaczy Sergiusza Benoni'ego. 16.50 Nasze sprawy — gawęda. 17.00 Echa mocy i chwały — recytacja. 17.05 Polskie utwory fortepianowe w wyk. J. Sulikowskiego. 17.25 „Holandia państwem kolonialnym" — felieton. 17.35 „Z pieśnią po kraju". 18.00 Sylwetki sportowców. 18.05 Utwory na altówkę w wyk. Mikołaja Doderonka. 18.20 „Skąpy dwa razy traci" — gawęda Ciotki Albinowej. 18.30 Audycja dla robotników. 19.00 Transmisja z uroczystości ślubowania Pol. Kadry Olimpijskiej. 19.20 Koncert rozrywkowy. 20.00 Czytanki wiejskie. 20.15 Koncert rozrywkowy. 20.35 Audycje informacyjne. 21.00 „Świerszcz za kominem" — opera Karola Goldmarka. 21.34 W przerwie: „Opowieść o wiernej miłości" Karola Dickensa. 22.55 Rezerwa programowa. 22.58 Komunikat szybowcowy. 23.00 Ostatnie wiadomości i komunikaty. 23.05 Zakończenie programu.

BARANOWICZE

WTOREK, dnia 16 maja 1939 roku.

6,57 Pieśń poranna. 8,10 Nasz program. 8,15 Koncert poranny (płyty). 14,00 Muzyka (płyty). 14,20 Wiadomości z naszych stron. 14,30 Koncert popołudniowy (płyty). 18,00 Muzyka ludowa (płyty). 20,00 Porady rolnicze — T. Kułakowski. 20,10 Wiadomości dla naszej wsi.

ŚRODA, dnia 17 maja 1939 roku.

6,57 Pieśń poranna. 8,10 Nasz program. 8,15 Koncert poranny (płyty). 14,00 Muzyka (płyty). 14,20 Wiadomości z naszych stron. 14,30 Koncert popołudniowy (płyty). 18,00 Muzyka (płyty): „Wyjątki z oper polskich kompozytorów". 20,00 „Poznajmy Polskę": „Polski przemysł drzewny" — pogadanka mgr. Romana Rogińskiego. 20,10 Wiadomości dla naszej wsi.

BILANS

Żemłosławskiej Fundacji Naukowej imienia Władysława i Janiny hr. Umiastowskich

za 1937—38 r.

STAN CZYNNY

		ŻEMŁOSŁAW	WORNIANY
Nieruchomości	Zł	2069090.54	204093.72
Inwentarz martwy i maszyny	„	91352.33	16582.82
Inwentarz żywy	„	96034.—	10520.—
Gotówka w Kasach i Bankach	„	5747.59	392.21
Papiery wartościowe	„	28600.—	—
Zapasy	„	34359.14	12452.64
Wierzytelności	„	21136.70	676.83
Dom Badań Naukowych	„	43547.48	—
	Zł	2389864.78	244718.22

STAN BIERNY

Długi: Hipoteczny Wileńskiego Banku Ziemskiego	Zł	41370.27	—
w Państwowym Banku Rolnym	„	—	189139.29
Różne bieżące	„	76719.87	24471.95
	Zł	118090.14	213611.24
Majątek czysty na 1.VII. 1938 r.	Zł	2271774.64	31106.98
		2302881.62	

Wyniki bilansowe za czas od 1.VII. 1937 r. do 30.VI. 1938 r.

(bez uwzględnienia amortyzacji)

STRATY	Suma	ZYSKI	Suma
Z majątku Worniany	3393.08	Z kapitałów	6564.21
Koszta ogólne Zarządu Gł.	13312.96	Z majątku Żemłosław	5251.74
%% bież. za Żemłosław	1461.94	Z lasu	43426.55
%% za maj. Worniany	7437.27		55242.50
	25605.25		
Czysty zysk	29637.25		
	55242.50		

I. Z zysku bilansowego wypłacono na Studjum Rolnicze Uniwersytetu im. Stefana Batorego w Wilnie	10000.—	
Utrzymanie praktykantów, wycieczki i doświadczenia	2251.55	
Świadczenia dla Fundatorki	2945.14	
Pokrycie wydatków w Kuprianiszkach za lata ubiegłe	268.70	15465.39
Wypłacono na rzecz Studium Rolniczego U. S. B. 150000 w papierach procentowych na sumę nominalną		249755.—
II. Pozostały zysk bilansowy dopisano do kapitału	14171.86	
Dopisano do kapiłu świadczenia inwestycyjne	56502.—	70673.86
III. Odpisania na amotyzację wynosiły w m. Żemłosław	19916.17	
„ „ „ „ „ „ Worniany	3888.83	23805.—

Krajowa wystawa szwajcarska w Zurichu

Fragment terenów wystawowych na brzegu jeziora Zurichskiego.

OBWIESZCZENIE

Dyrekcja Towarzystwa Kredytowego miasta Wilna niniejszym podaje do wiadomości dłużników, wierzycieli i innych osób zainteresowanych:

1) że za nieuiszczenie zaległości i innych należności z wydanych przez Towarzystwo pożyczek odbędą się w lokalu Towarzystwa przy ulicy Jagiellońskiej Nr 14 w Wilnie, w obecności Komitetu Nadzorczego i Dyrekcji Towarzystwa, licytacje publiczne niżej podanych nieruchomości, położonych w mieście Wilnie: pierwsza — 3 lipca 1939 roku, a jeśli pierwsza z powodu braku licytantów nie dojdzie do skutku, druga — 18 lipca 1939 roku. Licytacje rozpoczną się o godzinie 12-ej w poł.; 2) że zgodnie z § 90 statutu Towarzystwa licytacja rozpocznie się od sumy nieumorzonych pozostałości pożyczek z doliczeniem do tej sumy raty bieżącej, wszystkich zaległości w ratach, odsetek za zwłokę, wszystkich wydatków uskutecznionych na rachunek dłużnika, kosztów egzekucji obciążających dłużnika, a również uprzywilejowanych należności publiczno prawnych, o których informacje będą otrzymane przed dniem licytacji, przy czym na nabywcę nieruchomości będą przelane obciążające sprzedawaną nieruchomość pożyczki; 3) że osoby życzące wziąć udział w licytacji mogą przeglądać w biurze Towarzystwa (Wilno, Jagiellońska 14) w godzinach urzędowych (od 9 do 2 pp.) i w odnośnych księgach hipotecznych, o ile nieruchomość posiada uregulowaną hipotekę, akta dotyczące wystawionych na sprzedaż nieruchomości i warunki licytacyjne; 4) że osoby przystępujące do licytacji winny przed rozpoczęciem przetargu złożyć wadium (zadatek) w wysokości wszystkich zaległości Towarzystwu, uprzywilejowanych należności publiczno-prawnych oraz wydatków związanych z wystawieniem nieruchomości na licytację; osobie, która na licytacji nie utrzyma się, wpłacone wadium zostaje po licytacji zwrócone; 5) że suma zaofiarowana na licytacji za potrąceniem złożonego wadium winna być uiszczona do Towarzystwa w ciągu dni 14 od dnia licytacji; przy tym pozostałości pożyczek, i rata bieżąca z należnymi od niej odsetkami za zwłokę mogą pozostać nadal na nieruchomości. Opłata alienacyjna winna być uiszczona w terminie trzytygodniowym od dnia licytacji. W razie niewniesienia w wskazanych terminach wymienionych należności, nabywca traci złożone przy licytacji wadium, które będzie użyte na opłatę uprzywilejowanych należności publiczno-prawnych, kosztów egzekucji, wydatków uskutecznionych na rachunek dłużnika i opłat, należnych Towarzystwu z wystawionej na sprzedaż nieruchomości, która pozostanie nadal własnością dotychczasowego właściciela:

1	2	3	4	5	6	7	8	9
364/617	5364	Deweltowowie: Estera, Jankiel, Gabriel, Szolom, Notel, Szymon, Matka, Zelik, Leja, Sora-Rocha, Efim, Róża, Milejkowska Mejta i Okuniew Pesia	ul. Kwaszelna i Makowa Nr 21/24	5300.57	37991.88	7545.34	173403.91	32242.33
22/532	3510	Felmanowie Calel i Bejla	zaul. Lidzki Nr 5	523.25	7478.27	1107.12	25510.16	5756.02
358	2797	Kowarskiego Jakuba — Sukcesorowie	ul. Tatarska i zaul. Dobroczynny Nr 9/8	828.10	2605.95	768.20	14278.30	4877.69
374-a	2006	Baran Berko, Kałmanowicz Leja i Kac Szymon	ul. Wiłkomierska Nr 17-a	807.38	1520.23	407.79	8399.—	1719.34
515	1289	Rogalewiczowa Eudokia	zbieg ulic Wiwulskiego i Smoleńskiej Nr 29	781,69	7564.38	2055.60	56911.85	3109.68
531	4231	Flekser Mejer, Glezerowa Rachela i Spadkobiercy zmarłej Fiekserówny Sory	ul. Lwowska Nr 15	2002.—	17477.25	1948.03	47393.83	9467.63
536	7856	Parnesowie Leon i Borys	ul. Tartaki Nr 32	11420,—	11812.61	1929.47	48669.44	7655.33
542	4132	Załkind Jefim	ul. Kwaszelna Nr 13	1242.15	28007.77	3903.36	98221.99	15723.41
553	366	Żółtak Icek-Lejba	ul. Sawicz Nr 12	564.20	11511.14	1833.70	46903.21	6627.84
562	10	Łapinowa Maria i Afanasjewowa Nadzieja	ul. Kopanica Nr 12-b	2272.—	4035.55	1021.10	28259.68	1555.57
564	634	Wojczykowie Judel, Rubin i Fejga	zbieg ulic Popowskiej i zaul. Białego Nr 5	370.05	852.44	203.22	4415.57	1041.25
592	12710	Sawicki Józef	przy drodze z Szosy Lidzkiej do miejscowości Równe Pole Nr 20-b grunt Nr 8-a	21613.—	1535.98	201.40	4808.07	735.78
601	7156	Grużewski Kazimierz	ul. Wielka Nr 33, Szklana Nr 2 i Klaczki Nr 11	wg akt. 2334.15 wg pl. 2295.—	47262.21	7117.15	171814.90	35925.05
606	8451	Anolik Icek	ul. Wiłkomierska i Zwierzyniecka Nr 58/25	1947.99	1778.34	449.72	11676.75	1452.38
609	13525	Czerwiński Mikołaj	ul. Nadbrzeżna rzeki Willi miejscowość „Leśniki“	22666.41	1324.61	408.96	10499.26	1439.58
620	4294	Masałówna Zinaida	ul. Strycharska Nr 24, obecnie Nr 16	wg akt. 53229.82 wg pl. 63338.07	3118.27	601.79	15994.19	1083.05

WYJAŚNIENIE RUBRYK: 1) N-ry pożyczek, 2) N-ry hipotek, 3) Nazwisko i imię właściciela nieruchomości, 4) Miejsce położenia nieruchomości, 5) Obszar w metr. kwadr., 6) Suma zaległych Towarzystwu należności w ratach, odsetkach i wydatkach, poniesionych na rachunek dłużnika, która winna być uiszczoną przez nabywającego nieruchomość. Suma ta z doliczeniem do niej mających pierwszeństwo przed pożyczkami Towarzystwa należności publiczno-prawnych, o których informacje będą otrzymane przed licytacją, oraz wydatków Towarzystwa, które ujawnione zostaną przed licytacją, winna być złożona jako wadium przed rozpoczęciem licytacji, 7) Rata bieżąca z odsetkami za zwłokę od niej, 8) Nieumorzona pozostałość pożyczki w listach zastawnych, 9) Nieumorzona pozostałość pożyczki gotówkowej.

UWAGI: Licytacja rozpocznie się od sumy należności, objętych rubrykami 6, 7, 8 i 9 łącznie z uprzywilejowanymi należnościami publiczno-prawnymi i wydatkami Towarzystwa, które ujawnione zostaną przed licytacją. Należności objęte rubrykami 7, 8 i 9 mogą pozostać nadal na hipotece sprzedawanej nieruchomości. Kwoty wskazane w rubrykach 6, 7, 8 i 9 podane są w złotych.

HUMOR

— Powiedz mi, Pawełku, na który guzik należy nacisnąć, żeby przestał grać?

1929—1939 MAGGI 10 lat w Polsce

MAGGI Spółka z ogr. odp. istnieje w Polsce jako placówka przemysłowa już od 10 lat. Wspaniałe i nowoczesne zabudowania fabryczne w Poznaniu mają być w roku bieżącym rozbudowane, by sprostać stale wzrastającym zapotrzebowaniom na MAGGIego wyroby.

Ciekawy jest rozwój tego przedsiębiorstwa.

Przed mniej więcej 50 laty obywatel szwajcarski nazwiskiem Juliusz Maggi założył w swej ojczyźnie, w miejscowości Kempttal w kantonie Zurychu, pierwszą fabrykę, wytwarzającą wyroby spożywcze oznaczone jego nazwiskiem. Z biegiem lat fabryka rozwinęła się do rozmiarów wielkiej placówki przemysłowej. Stopniowo powstawały w innych krajach spółki, które nabywały prawa fabrykowania artykułów Maggiego oraz rozpowszechniania ich na własnym terenie.

W ten sam sposób doszło do założenia w Polsce samodzielnej firmy i fabryki MAGGI w Poznaniu, zatrudniającej obecnie z górą 300 pracowników fizycznych i umysłowych. Udziałowcami polskiej Spółki MAGGI są wyłącznie obywatele polscy i szwajcarscy.

Kupno i sprzedaż

SPRZEDAJE SIĘ motocykl firmy B.S.A. 500 ctm. Informacje: Letnia Nr 1 m. 5. Tamże można obejrzeć motocykl.

KUPIĘ majątek ziemski lub kamienicę w mieście, mogą być obciążone długiem. Wpłacę od 50 do 80 tysięcy złotych gotówką. Zgłoszenia do Adm. „Kurjera Wileńskiego“ pod „Zdecydowany“.

FOLWARK sprzedam ładnie położony w obrębie Wilna 8 ha, las, park, sad, budynki nowe. Kalwaryjska 12 m. 5, godz. 4—6 wiecz.

ZŁOTO na cele przemysłowe i lekarsko-dentystyczne do nabycia w firmie O. Żołkind Wilno, Wielka 44, tel. 1733.

PRACA

DYREKCJA Państwowego Gimnazjum Koedukacyjnego na prowincji poszukuje wychowawczyni internatu żeńskiego, któraby mogła udzielać korepetycyj z języka niemieckiego, matematyki i łaciny w zakresie nowego gimnazjum ogólnokształcącego. Pożądana harcerka. Oferty wraz ze świadectwami nadsyłać pod adresem redakcji.

OSOBA w średnim wieku z Warszawy poszukuje pracy do wszystkiego na wyjazd lub na miejscu, z dobrą kuchnią. Wiadomość: Wilno, Skopówka 6 m. 2 J. R.

LEKARZE

DR MED. JANINA
Piotrowicz Jurczenkowa
ordynator szpitala Sawicz.
Choroby skórne, weneryczne i kobiece ul. Jagiellońska 16 m. 6, tel. 18-66.
Przyjmuje od 5 do 7 wiecz.

DOKTÓR
M. Zaurman
Chor. weneryczne, skórne i moczopłciowe
Szopena 3, tel. 20-74.
Przyjmuje 12—2 i 4—8.

DOKTOR
Zeldowiczowa
Choroby kobiece, skórne, weneryczne, narządów moczowych od godz. 12—2 i 4—7, ul. Wileńska Nr 28 m. 3, tel. 277.

AKUSZERKI

AKUSZERKA
M. Brzezina
masaż leczniczy i elektryzacja. Ul. Grodzka Nr. 27 (Zwierzyniec).

RÓŻNE

WYNAJEM MOTOCYKLI (prawo jazdy zbędne), nauka na miejscu. S. Stankiew Rzeczna 8 m. 3 (Zakręt).

HANDLOWO-PRZEMYSŁOWE rentowne przedsiębiorstwo w Wilnie poszukuje zaraz wspólnika (czki) z kapitałem od 3 do 4 tysięcy złotych oraz z udziałem w pracy. Oferty: Wilno, ul. Kolejowa 3 m. 6 pod „Sew“.

NIEZAWODNĄ metodą odzwyczajam od palenia, alkoholu i innych nałogów. Skutek gwarantowany. Liczne podziękowania. Podać datę urodzenia. Adresować: Womouth Kraków, Straszewskiego.

REDAKTORZY DZIAŁÓW: Władysław Abramowicz — sprawy kulturalne litewskie i wiadomości z m. Lidy; Zbigniew Cieślik — kronika zamiejscowa; Włodzimierz Hołubowicz — sprawozdania sądowe i reportaż „specjalnego wysłannika“; Witold Kiszkis — wiad. gospodarcze i polityczne (depeszowe i telef.); Eugenia Masiejewska-Kobylińska — dział p. t. „Ze świata kobiecego“; Kazimierz Leczycki — przegląd prasy; Józef Maśliński — recenzje teatralne; Anatol Mikułko — felieton literacki, humor, sprawy kulturalne; Jarosław Niecięcki — sport; Helena Romer — recenzje książek; Eugeniusz Swianiewicz — kronika wileńska; Józef Święcicki — artykuły polityczne, społeczne i gospodarcze.

REDAKCJA i ADMINISTRACJA
Konto P.K.O. 700.312. Konto rozrach. 1, Wilno 1 Centrala. Wilno, ul. Biskupa Bandurskiego 4
Redakcja: tel. 79. Godziny przyjęć 1—3 po południu
Administracja: tel 99—czynna od godz. 9.30—15.30
Drukarnia: tel. 3-40. Redakcja rękopisów nie zwraca.

Oddziały: Nowogródek, Bazyliańska 35, tel. 169; Lida, ul. Zamkowa 4/7, tel. 73; Baranowicze, Ułańska 11; Łuck, Wojewódzka 5.
Przedstawicielstwa: Nieśwież, Kleck, Słonim, Stołpce, Szczuczyn, Wołożyn, Wilejka, Głębokie, Grodno, Pińsk, Wołkowysk, Brześć n/B.

CENA PRENUMERATY
miesięcznie: z odnoszeniem do domu w kraju —3 zł., za granicą 6 zł., z odbiorem w administracji zł. 2.50, na wsi, w miejscowościach, gdzie nie ma urzędu pocztowego ani agencji zł. 2.50

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetr. przed tekstem 75 gr., w tekście 60 gr., za tekstem 30 gr, drobne 10 gr za wyraz, Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Wyrazy tłustym drukiem liczymy podwójnie. Zastrzeżeń miejsca dla „drobnych“ nie przyjmujemy. Przydział ogłoszeń do odpowiednich rubryk zależny jest tylko od Administracji. Kronika redakc. i komunikaty 60 gr za wiersz jednoszpaltowy. Do tych cen dolicza się za ogłoszenia cyfrowe tabelaryczne 50%. Układ ogłoszeń w tekście 5-łamowy, za tekstem 10-łamowy. Za treść ogłoszeń i rubrykę „nadesłane“ redakcja nie odpowiada. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń i nie przyjmuje zastrzeżeń miejsca. Ogłoszenia są przyjmowane w godz. 9.30 — 16.30 i 17 — 20.

Wydawnictwo „Kurjer Wileński“ Sp. z o. o.

Druk. „Znicz“, Wilno, ul. Bisk. Bandurskiego 4, tel. 3-40 Wileńska 19